

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	in v upravnstvu prejemani:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredno nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterskopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Pesemna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 65.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6-50	celo leto naprej K 35—
na mesec 2-30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 34.

Svetovna vojna.

Položaj v Karpatih neizpremenjen. — Zavr-njeni ruski napadi v dolinah Orave in Opora. — Obstreljevanje trdnjave Dunkerque. — Nemški uspehi v Champagni in v Argonih. — Nemške čete so prodrle do železnice Dvinsk - Libava. — Boji pri Šavlih.

ODBITI RUSKI NAPADI V DOLINAH ORAVE IN OPORA.

Dunaj, 30. aprila. (Kor. urad.) Uradno razglašajo dne 30. aprila opoldne:

Na splošni situaciji se ni ničesar izpremenilo. Podnevi topovski boji in spo-padi.

Ponovne srčite ruske nočne na-pade v dolinah Orave in Opora smo kakor prej, tudi to pot odbili z ve-likimi izgubami za sovražnika.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, iml.

NEMŠKE ČETE SO PRODRLE DO ŽELEZNICE DVINSK - LIBA-VA. — BOJI PRI ŠAVLIH.

Berolin, 30. aprila. (Kor. urad.) Poročilo Wolffovega urada:

Veliki glavni stan dne 30. aprila. Vzhodno bojišče:

Sprednji voji naših čet, ki opo-rirajo v severo - zapadni Rusiji, so v široki fronti dospeli do železniške proge Dvinsk - Libava.

Resnega odpora niso nikjer po-skušale v onih krajih prodirajoče ruske čete, med katerimi se naha-jajo tudi ostanki udeležencev na roparskem pohodu proti Memelu.

Sedaj se vrše borbe pri Šavliju.

Pri Kalvariji so se včeraj z ve-likimi izgubami izjalovili ruski na-padi. 5 častnikov in 500 neranjenih Rusov smo vjeli.

Tudi dalje proti jugu, med Kal-varijo in Avgustovom, so se po-nesrečili ruski navalji.

Vrhovno armadno vodstvo.

BOJI V KARPATIH.

»Az Ujsag« poroča o bojih za Uzsok: Najbolj krvavi detail bojev v Karpatih tvori štiridnevni boj Rusov za 1335 m visoki hrib Halciz. Na ti-soče Rusov je tu padlo v 10 in več zaporednih vrstah. Končno so se mo-rali Rusi kljub nekaterim začasnim uspehom umakniti.

Iz Eperjesa poročajo, da vlada v komitatih Saros, Zemplin, Bereg in Marmaros mir.

General Borojevič je baje pove-dal poročevalcu »A Napa«, da je preko Bartfe dospel do Zbora in ob Ondavi do Stropka. O boju se je iz-razil general Borojevič baje tako: »Kdor leži zakopan v varnem kritju, je seveda na boljšem napram so-važniku, ki napada. Sedaj smo mi in sovražnik zakopani. Vojna bi torej lahko trajala še več let in bi se ne odločila vojaško, marveč gospodar-sko. Mi vojaki smo tu, da to prepre-čimo in da onemogočimo gospodar-sko uničenje. Tu smo, da izvojujemo na bojišču končno zmago.«

Rusko poročilo o bojih v Karpatih.

Iz Petrograda poročajo baje preko Berna, da je sprejelo »Novoje Vremje« članek nekega visokega ruskega častnika, ki se je podpisal

»Karpatinskij«, v katerem pravi ta častnik, ki se je udeležil vseh bojev v Karpatih: »Za zasedenje male pokra-jine Csarna - Lutowiszka - Smolnik smo morali postaviti na bojišče 7 polkov, skupaj 30.000 mož ter so rabile te čete od 7. februarja do 14. marca, da so izpolnile svojo nalogo in prisilile sovražnika, da se je umaknil za Smolnik ter se tam zako-pal. Ta »zmaga« nas je stala 20.000 mrtvih in ranjenih. V naskokih na vrh 804 so avstro-ogrške čete s svo-jim ognjem od boka uničile cele ba-talijone.

Za vrhom 804 so prišli na vrsto vrhovi 761, 709, 646 in 703, ki se dvigajo zraven Lutowiszke. Avstro-ogrška artilerija je razbila tri ruske napade na vrh 703 in je kmalu pri-čela z ofenzivo. Samo z močnimi novimi četami se je posrečilo zelo decimiranim Rusom zasedeti ta vrh. V času, ko so imele avstro-ogrške čete komaj nekaj izgub, so utrpeli Rusi krvave izgube.

S posebnim junaštvom in veliko žilavostjo so branile avstro-ogrške čete vrh 685, ki so ga držali do skraj-nega. Štirinast naskokov se je raz-bilo ob ovirah sovražnika. Rusi so poslali tudi svoje zadnje rezerve v ogenj, tako da je ostalo razen gene-ralnega štaba samo 24 mož zadaj za kritje generalnega štaba. Ko nam je sovražnik prizadejal strašne izgube, se je končno v noči sovražnik umak-nil. Moral smo dobiti iz Czarne več bataljonov ojačeni, da zopet izena-čimo izgube na vrhu 685.

Boji za vrh 938 so imeli za nas podobne, če ne večje izgube. Med tem bojem so nas avstro-ogrške če-te obstreljevale s strani z višine 902 ter prizadevale našim četam velike izgube. Artilerija orenburških koka-rov je zaman skušala zaposeliti so-vražno artilerijo na vrhu 902. Rusi so izgubili pri tem napadu 2 bata-ljona.

Istočasno so izvršili Rusi dva napada na vrha 902 in 938, protiofen-ziva sovražnika pa jih je prisilila, da so se v begu umaknili, pri čemer je obležala polovica mož na bojišču. Padli so vsi častniki, izvezemši dva. Od ruskih brigad, ki sta napadali, se je vrnilo samo 2000 in 3800 mož.

ODBITI RUSKI NAPADI V DOLINI OPORE.

O silnih bojih v dolini reke Opo-re poroča neki poročevalec:

Zmage naših čet na vrhovih Zvinin in Ostry vrh so izzvale, ka-kor je bilo pričakovati, ruski proti-sunek, ki so ga na naše čete krvavo zavrnile. Z zavojevanjem zgoraj imenovanih vrhov so naši dobili v roke pozicije, ki so obvladale vso okolico. Rusi so se zato obupno tru-dili, da bi te vrhove zopet zasedli ter so se na to več tednov pripravljali. Še predno so naši zasedli Ostry vrh v noči od 22. na 23. aprila, je dospelo poveljništvu neke stotnije železniškega polka v dolini reke Opre, poročilo, da Rusi nenadno zopet od-pirajo železnico pri Tuchli, tako da je bila proga skozi dolino Opre pro-sta. Takrat se je zgodilo vse, da bi zavrnili morebitni ponočni napad Rusov. Zgodilo pa se ni nič. Drugi dan je bilo mogoče opazovati, kako Rusi v dolini mrzlično kopljejo nove strelske jarko in utrdbe, deloma da bi mogli napasti naše pozicije na go-rah, deloma da bi mogli obstreljevati naše oklopne vlake, oziroma se pri eventualnem napadu z naše strani umakniti v druge pozicije. Svoje po-zicije na gorah, ki so bile itak močne, smo še ojačili, kar je bilo po-gosto zelo težavno, ker smo si stali s sovražnikom prav blizu nasproti. Drugi dan, 24. aprila, smo zasedli Ostry vrh ter na ta način pridobili novo pozicijo, ki je obvladovala oko-lico. Iz te pozicije bi bili mogli tudi prodirati naprej v Galicijo. Takrat pa so poskusili Rusi zopet prodreti v dolino Opre. Začeli so z močnim ar-tiljerijskim ognjem iz težkih topov ter nato pogнали iz vseh pozicij pe-hoto naprej. Našim četam pa, ki so se bile dobro spočile, se je posrečilo Ruse povsod zavrniti z zelo velikimi izgubami, dasiravno so bili Rusi po-stavili na bojišče zelo močne oddel-ke. — Na drugih delih fronte posa-mezni artiljerijski boji, sicer pa vla-da mir.

NEMŠKA PRODIRANJA V KUR-LANDIJO.

Že delj časa je rusko armadno vodstvo na Poljskem zelo skrbelo, da bodo Nemci nenadno in nepriča-

kovano izvršili napad ravno na taki točki, kjer tega Rusi ne bodo pričako-vali. Vsekakor so Rusi pričako-vali za najbližnjo bodočnost silne bo-je, vendar pa jih je najnovejša nem-ska ofenziva v Kurlandiji popolnoma presenetila in našla tudi popolnoma nepripravljenost.

Nemški komunikacijski zadnji dni niso prinašali z ruskega bojišča no-benih vesti. Stereotipen je bil že sta-vek: Na vzhodnem bojišču nič no-vega. Med tem pa je pripravljaj Hindenburg novo presenečenje vse-mu svetu, ki se zanima za potek voj-ne, posebno pa Rusom. Kurlandska pokrajina je sedaj novo bojno pozori-šče. Nemške čete so prodrle do že-leznice iz Libave preko Šavlia. Ta železnica se odcepi nato v smeri na Kovno in Vilno, glavna proga pa gre proti Dvinsku. Pri Šavliju se vrše kr-vavi boji. Mesto Šavli leži nad sto kilometrov zračne črte od nemške meje ter na pol poti v Rigo. Inter-sančno je, da pravi nemško poročilo samo, da so nemške čete brez boja prodrle tako daleč v Kurlandijo. Vendar je moralo biti to prodiranje zamudno, ne samo ker pomladansko vreme v teh krajih prodiranju večjih kolon ni ugodno, marveč ker so mo-rali biti Nemci vedno pripravljeni na presenečenja.

Da Rusi ne bodo brezdelno gle-dali tega nevarnega gibanja nemške vojske, nam pove tudi nemški komu-nike, ki govori o silnih ruskih sun-kih med Kalvarijo in Avgustovom. Očitno nameravajo Rusi s strani onemogočiti nadaljnje prodiranje nemških čet.

Letalci nad Črnovicami.

Iz Črnovic poročajo o zadnjem obisku ruskih letalcev, da je padla neka bomba v gozd pri Horeczi, ni pa eksplodirala. Pozneje so bombo našli pasanti. Vsled nepredvidnega ravnanja je bomba eksplodirala. Tri osebe so bile težko ranjene, neki že-ni je odtrgalo roke.

S črnogorske meje.

Sarajevski »Hrvatski Dnevnik« poroča: Vso zimo so stale na meji fočanskega okraja naše in črnogor-ske čete druga proti drugi, ne da bi

LISTEK.

Amerikanka.

Francoski spisal Pierre de Cou-levain.

(Dalje.)

Kadar bolnik spozna svojo bo-lezen, nehoté misli na njo in njegova skrb se pospešuje njen razvoj. Od-kar se je Jacques zavedla, da ljubi gospo de Blanzac, niti za trenotek ni mogel pozabiti nanjo in neprestano v mislih pri nji je le še poglabljaj svojo ljubezen; čim bolj se je trudil ločiti se od nje, tem globlje se je po-tapljal v svojo strast.

Vojvodinja je meseca februar in marec običajno preživela v Cannes. Naenkrat pa se je odločila za Pau. Marki se je njenega prihoda odkrito bal; skušal si je dopovedati, da je tako zanj bolje, toda strašno je trpel, da je ne vidi. Vpraševal se je, kaj neki jo je gnalo v Pau, ki ga ni ma-rala. Tedaj se je v njegovem duhu čisto določno začrtala misel, da ga ljubi in da je hotela pred njim pobeg-niti. Spomnil se je krika, ki se je iz-vil iz njenih ust, ko je mislila, da je mrtev. To ni bil krik nerazvne žene, bil je krik žene, kateri hočeš ugra-biti ljubljeno bitje. Zakaj naj bi ga ne ljubila? On jo ljubi, on! Razgre-ta od teh misli se ga je polastilo

blazno hrepenenje, da se poda v Pau, da vidi neopažen gospo — de Blanzac in čitati — v njenem obrazu. Kljub vsej opojnosti, ki jo je povzro-čalo njegovo upanje, je čutil nevar-nost te deljene ljubezni. Sklenil je, da se ne boče ustavljal potovanju v Ameriko, še več, predlagal je svoji ženi, da odpotujeta tja koncem aprila. Annie je bila vsa iz sebe, ker se je bala, da boče radi otroka morala potovanje zopet odložiti. Takoj je pisala svoji materi in svoji sestrični ter ju obvestila o njunem prihodu. Klara ji je odgovorila, da tega ne ve-ruje prej, kakor da ju vidi izkrcati se v New - Yorku.

Vojvodinja se ni dolgo mudila v Pirenejah. Osmega marca je bila že zopet v Parizu. Ko je Jacques zve-del, da biva zopet v rue de Varenne, se ga je polastil čuden, od dne do dne bolesterjši nemir. Od trenutka, ko je dala odpreti glavni vhod v znak, da sprejema, ga ni več držalo na me-stu, njegovo vedenje in njegove kre-tnje so se navzele tiste nestrpnosti, ki jih opazujemo na priklenjeni ži-vali.

Gospa de Blanzac je Annie ves čas redno dopisovala. V enem svojih pism je je naznanila, da je Louis de Challans prestavljen k polku, na-stanjenem v Versaillesu in pristavila je: »Prav zadovoljna sem, da ga imam tako blizu Pariza. Ne samo, da je eden tistih, na katere se morem v vsakem slučaju zanesti, njegova

mladostna živahnost vselej prijetno vpliva na-me.

To poročilo je Jacquesa znova zmedlo. Očital si je, da je bebec, no-rec in da je Henri de Keradieu bolj opazoval od njega. Nato se mu je zo-pet povrnila gotovost, da ga vojvo-dinja ljubi. Končno si je jel domišlje-vati, da se hoče gospa de Blanzac morda znova poročiti, da se mu iz-ogne in ga pozabi. Ženske imajo ta-ke gorostasne ideje! je mrmral in škripal z zobmi. Vraga, v objemu tega petindvajsetletnega mladeni-ča . . . »kateraga mladostna živa-hnost nanjo že prijetno vpliva«, bo lahko pozabila na-me, je nadaljeval ironično in ves razljučen. Louis je bil za pet let mlajši od njega in za teh pet let ga je v tem trenutku za-vidal bolj, kakor bi ga zavidal za nadarjenost in celo za genialnost. Ta fizična ljubosumnost — najkru-tejša in najbolj slepa vseh ljubosum-nostij — ga je dovedla tako daleč, da je za trenotek pozabil na nežnost in plemenitost Kristijaninega zna-čaja. Smatral jo je za zmazno, da srč-no čustvo umori s čutnostjo. Jac-ques je hotel zvedeti resnico. V teh mučnih dvomih ni mogel odpotovati v Ameriko. Govoriti je hotel z voj-vodinjo. Sprva je nameraval sam odpotovati v Pariz, toda strah ga je bilo; čutil je, da potrebuje zaščite svoje žene in svojega sina in sklenil je, da ju povede s seboj. Pod pretve-zo, da mora z ozirom na namerava-

no potovanje urediti svoje zadeve, je zapustil grad Saint-Michel dokaj pred določenim časom.

XIII.

V ravno preteklih dveh mesecih ni bila gospa de Blanzac nič manj nemirna kakor marki d' Anguilhon. Čas, ko sta se imeli njuni življenji za-časno strniti, ni bil več daleč. Čutila sta drug drugega, skupno trpela in živela in vse, tudi dejanja, ki so ju navidezno razdruževala, ju je drug drugemu približevalo. Kristijana je pobegnila pred nevarnostjo, da se kratko nato postavi tik pred njo. D' Anguilhonov ni pričakovala pred pričetkom aprila. Ko je prejela od Annie poročilo, da se vrnejo, je uga-nila, da je njen lasten povratek v Pa-riz povzročil tudi njihovo vrnitev. Kakor hitro je Jacques dospel, je čutila kljub zidovju od daleč njego-vo prisotnost in ta prisotnost je vpli-vala nanjo z magnetično silo. Srce ji je hitreje utripalo, od razburjenja ji je silila kri v lica in nek notranji ne-mir ji ni dal brati niti se lotiti kakega drugega posla. Ko se je približevala druga ura, jo je prevzel nenaden, in-stinktiven strah . . . Ne, . . . danes ne sprejme Jacquesa . . . Noče ga niti videti. Pozvonila je, da naroči, da ne sprejema, ko pa je vstopil strežaj, . . . je zahtevala kozarec vode.

Marki je bil prav tako razbur-jen. Zdal, ko je bil v bližini gospe de Blanzac, se je bal jo vprašati. Kar odleglo mu je, ko je zvedel, da

je Annie povabila Keradieuve na obed, vsled česar se je njegov obisk moral zakasniti za kratek čas. Na-vzočnost prijateljev je nanj ugodno vplivala, polagoma se je raztresel in se nekoliko pomiril.

Med obedom je Annie pripove-dovala, da jo je jeho skrbeli in da se boji odpotovati v Ameriko radi otroka.

— Da je majhen Yankee, je de-la, povedla bi ga na konec sveta; ne vem pa kako bo to francosko-ameri-kansko bitje preneslo spremembo podnebja. Če mi zdravnik ne dovoli, ne odpotujem.

Te besede so povzročile Jac-quesu občutek, ki je bil veselju zelo podoben.

Ko sta bila Jacques in Henri de Keradieu sama v knjižnici, je Jac-ques povprašal svojega gosta po Ludviku de Challans.

— Zelo vesel je seveda, da je zapustil la Fère. Pretekli teden sva skupaj obedovala pri gospe de Blan-zac.

— Ti še vedno veruješ, da ga poroči?

— Bolj kakor prej.

— Ah, je del Jacques in skušal svoj obraz zakriti z dimom svoje smotke.

Potem pa je, kakor da mu je ta predmet preveč mučen, prenehal z vprašanji in napeljal pogovor na druge stvari.

(Dalje prihodnjik.)

se vršili kaki boji. V zadnjem času so jeli Črnogorci kopati strelske jake. Izvedelo se je, da so večji del svojih čet vzeli iz fronte. General Dukotić je odšel iz Plevlja in se napotil na Cetinje, ker so Arnavti zopet jeli napadati črnogorske meje.

Francoski listi o ruski armadi.

Iz Amsterdamu javljajo »M. N. Nachrichten« z dne 29. aprila:

»Temps« skuša francosko javnost pomiriti z razpravo svojega petrogradskega dopisnika o ruski armadi. Dopisnik pripoveduje, da Rusija ni porabila niti ene četrtine svojih rezerv. Ruska vojaška uprava lahko, ako je treba, vzdrži še leta efektivno stanje ruske armade na isti višini, kakor sedaj.

Revolucionarno gibanje na ruskih vseučiliščih.

Berolinski listi poročajo, da izhaja iz neke odredbe ruskega notranjega ministra na vseučilišča, da med dijaštvom vedno bolj nevarno vre. Na petrogradskem vseučilišču je bilo že nad 150 slušateljev zaradi revolucionarnih agitacij aretiranih in kaznovanih. Vseučilišče stoji sedaj pod posebnim nadzorstvom. Tudi na moskovskem vseučilišču je bilo mnogo slušateljev aretiranih in deloma tudi že kaznovanih.

Vojaška revolta v Rusiji.

Glasom petrogradskih poročil, ki prihajajo preko Berolina, je baje izbruhnila med ruskim opalčenjem, ki stoji v Kurlandiji, huda vojaška revolta. Moštvo, sami starejši ljudje, se je branilo oditi iz garnizije na bojišče. Več častnikov je moštvo ustrelilo. Baje se je to gibanje pričelo kmalu po porazu pri Memlu. Uradno strogo molče o tem dogodku.

VITEZ PL. TRAPP O TORPEDIRANJU »LEONA GAMBETTE«.

Nemškobanacionalna korespondenca je dobila 28. aprila sledečo brzojavko svojega sodruka Edvarda Reichla: Linijski poročnik Juri vitez pl. Trapp mi je kmalu na to, ko je privozil s svojim podmorskim čolnom v pristanišče, sporočil sledečo o svoji slavi akciji pri rtu Leuca: Potem ko sem dalj časa poveljeval torpednemu čolnu, sem se le pred kratkim prevzel poveljstvo »U 5« ter podvzel s tem čolnom svoj prvo vožnjo. Še le pred tremi dnevi sem odplul iz pristanišča. Sovražna ladja sem zagledal okoli polnoči, 20 pomorskih milj južnovzhodno od rta Leuca z zakritimi lučmi. Spoznal sem, da je bila francoska oklopna križarka tipa »Viktor Hugo«.

Sijala je luna in nebo je bilo nekoliko oblačno. Na krovu je bilo, ko smo zagledali križarko, vse pripravljeno in kakor hitro sem dognal njeno smer in njeno hitrost, sem jo napadel. Kazala mi je svojo široko stran. Ko sem se približal na kakih 500 metrov, sem lansirail najprvo torpedo na zadnjo skupino dimnikov, en torpedo pa na sprednjo skupino. Oba torpeta sta zadela. Detonacija se je natančno slišala. Pri zadnji skupini dimnikov sem takoj na to videl, kako se je do višine jambora dvignil močan oblak dima.

Kadar smo zadeli, je zaklicalo moštvo hura. Po drugem torpedu sem zapeljal zadaj za križarko, da vidim, če je zadeta, in sem konstatiral, da se je nagnila za 35 stopinj. To je bilo pet minut po torpediranju. Ker sem videl, da je križarka nagljena, sem spoznal, da ni treba več nadaljnjih torpedov lansirati, čeprav sem jih imel že pripravljene.

Devet minut po drugem lansiranju je sovražna ladja izginila. Ko sem prišel na krmilno stran, sem opazil na krovu luč in kmalu nato luči v morju. Te luči so bile na v morje izpuščenih čolnih. Francozi so izpustili pet čolnov in občudovanja vredno je, kako hitro so to storili. Z ozirom na varnost mojega lastnega čolna se nisem mogel udeleževati reševalnega dela, upam pa, da se je moglo rešiti vsaj moštvo, ki je bilo v teh petih čolnih, ker je bilo morje mirno in kopno precej blizu.

Moje moštvo se je med vso akcijo na občudovanja vreden način obnašalo in njegovo postopanje je vzvišeno nad vsako hvalo. Veselim se, da je sestavljeno iz tako hrabrih mož.

Drugi častnik čolna, linijski poročnik Hugon baron Seyffertiz, je naglašal, da sta bila obzirnost in hladnokrvnost poveljnika med vso akcijo občudovanja vredna. Tudi on je hvalil z najtoplejšimi besedami občudovanja vredno držanje moštva.

NEMCI OBSTRELJUJEJO DUNKERQUE. — 4000 FRANCOZOV VJETIH V ZADNJIH ŠTIRIH DNEH.

Berolin, 30. aprila. (Kor. urad.) Poročilo Wofffovega urada:

Veliki glavni stan dne 30. aprila.

Zapadno bojišče:

Na obrežju so bili sovražni letalci v živahni aktivnosti. Bombe letalcev so povzročile v Ostende samo znatno škodo na hišah.

Artiljerijski ogenj smo včeraj naperili na trdnjavo Dunkerque.

V Flandriji je potekel dan brez posebnih dogodkov.

Ponoči je izvršil sovražnik napad med Steenstraate in Het Sas. Borba še traja.

Mostovska oporišča na zapadnem Kanalskem bregu pri vaseh Steenstraate in Het Sas smo izgradili in se nahajajo trdno v naših rokah.

Vzhodno od prekopa, severno od Yperna, so Zuavi in Turkosj poskusili napasti naše desno krilo. Napad se je razbil v našem ognju.

V Champagni, severno od Les Mesnits, niso mogli Francozi prav ničesar zopet osvojiti od svojih pozicij, ki smo jih jim izrgali predvčerajšnjim.

Tisoč metrov široko in 300 metrov globoko utrdbeno skupino smo v polnem obsegu prezidali in jo držimo.

V Argonih so naše čete v naskoku zavzele severno od Le Four de Paris sovražen strelski jarek, vjeli i častnika in 30 mož ter držale osvojeno ozemlje napram večkratnim sovražnim protinapadom.

Pri Cornayu, na vzhodnem robu Argonov, se je strmoglavil na tla sovražen aeroplan. Zrakoplovci so mrtvi.

Med rekama Maas in Mosel so Francozje brezuspešno napadli pozicije, ki smo jih zavzeli na višinah ob reki Maas.

Z velikimi izgubami se je ponesrečil sovražen naval tudi severno od Flireyja.

V bojih na višinah ob reki Maas, od 24. do 28. aprila, so Francozi izgubili samo na vjetnikih 43 častnikov, med njimi 3 polkovne poveljnike, in okroglo 4000 mož.

Na obrežju utrdb Harwich, na angleškem vzhodnem obrežju, smo danes ponoči metali bombe.

Vrhovno armadno vodstvo.

Francoski komunikacije.

Iz Pariza javljajo »Münchener Neueste Nachrichten« z dne 29. aprila: Poročilo francoskega generalnega štaba z dne 28. aprila ob 3. popoldne: Severno od Yperna smo napredovali, zlasti na levem krilu. Vplenili smo 6 strojnih pušk, 2 metalca min in mnogo materijala ter vjeli več sto mož, med njimi več častnikov. Sovražnikove izgube so strašne: na eni sami točki naše fronte v bližini kanala smo našli 600 mrtvih trupel. Na višinah ob reki Mas na fronti Les Eparges-St. Remy-Callonne pridobivamo neprestano na ozemlju, približno 1 kilometer. Zadal smo sovražniku zelo močne izgube ter uničili eno baterijo.

BOJI NA FLADRSKEM.

»Times« poročajo s severnega Francoskega, da je Ypres vsled zadnjih bojev sedaj popolnoma razdejan. Komaj da stoji še kaka hiša. Tudi kraj Poperinghe je močno trpel, postaja, kjer so ležali angleški ranjenci, je popolnoma razdejana, tako da so spravili ranjence v kleti.

»Journal de Paris« poroča, da se vrši v okolici Dixmuidena velika bitka. Nemci dobivajo neprestano ojačenja. Očitno nameravajo zapogniti angleško levo krilo in prodreti na Ypres.

»Times« poročajo, da se zavezniški še vedno drže na zapadnem bregu kanala. Poskusi, prepoditi jih z brega kanala so bili brezuspešni. Angleške čete imajo sedaj zasedeno novo črto strelskih jarkov severno in severovzhodno od Ypresa. Kanadci so po štiridnevem boju popolnoma onemogle spravili za fronto. Borili so se zelo hrabro, njih vrste pa so se zredile. Boj je bil grozovit. Res je, da so dosegli Nemci od početka majhen uspeh in pognali zavezniško črto severno od Ypresa in ob kanalu nazaj, kmalu pa so zavezniški zopet pričeli z ofenzivo. V soboto in nedeljo se je zdel položaj kritičen, Nemci so dobili težko artiljerijo in havbice ter bombardirali Ypres.

Iz Dunkerqua poročajo, da so izgube zaveznikov pri Ypresu naravnost strašne. Ranjence so morali pustiti na bojišču ker je manjkalo lazarčnih vlakov in personala. Samo v gozdu Oost-Vletteren leži 1500 francoskih in belgijskih ranjencev, ki jih še niso mogli odposlati.

Med tem prinaša nemški komunikacije poročilo, da je nemška artiljerija obstreljevala Dunkerque. Trdnjava Dunkerque je oddaljena od najbližnjega dela bojišča več kakor 30 km v zračni črti. Ker komunikacije ne pove, da bi bili Nemci prebili angleško fronto, visi ta vest v zraku tako dolgo, da nam prinese prihodnji komunikacije pojasnilo kako je bilo mogoče Nemcem približati se trdnjavi na tako kratko razdaljo. Tu manjka en člen v verigi dogodkov. Najbolj verjetno je, da so Nemci prekoračili Yserski kanal ob njegovem izlivu v morje ter se od tam približali trdnjavi. Na kak način in kje pa so Nemci to izvršili, v tem trenutku še ni znano.

Iz Londona poročajo: Neki angleški opazilec poroča o boju pri Ypresu: Napad Nemcev nikakor ni bil nepričakovan, ker se je že par dni prej opazalo gibanje za nemško fronto. Nemci so imeli namen, nena doma z vso silo pričeti napad v južnozahodni smeri, ki bi jim omogočil osvojiti si prehod čez prekop južno od Bixchoota in doseči pozicijo za levim krilom Angležev, od koder bi mogli ogroziti Ypres. Nena doma napadena artiljerija je pričela na kratko razdaljo streljati in je tako napad ustavila. Iz Ypresa je prišla hitro pomoč. Častniki so vodili vojaštvo iz lastne iniciative proti sovražnim pozicijam. Ko je napočil večer, se je boj v mesečnem svitu nadaljeval.

Bombe z dušičnimi plini.

»Nieuwe Rotterdamse Courant« se sklicuje na to, da so Angleži že v burski vojni uporabliali bombe s plinom. Ko so Buri protestirali proti temu načinu bojevanja, so Angleži odgovorili, da naj se Buri vsele, da so prišli pod gospodarstvo tako inteligentnih ljudi, ki so iznašli tako sredstvo. Holandski list dostavlja, da naj se Angleži sedaj tudi vsele, da jih bje tako inteligenten narod, ki je iznašel take bombe.

DELO NEMŠKIH PODMORSKIH ČOLNOV.

Iz Londona poročajo: Neki nemški podmorski čoln je potopil v bližini Tyne ribiški parnik »Lilly Dala«. Posadka se je rešila. — Parnik »Mobile«, ki je prevažal premog, je neki nemški podmorski čoln potopil pri Hebridih. Posadko so prepeljali v Stornoway.

Pomorska bitka?

»Courant« poroča iz Vlissingena: Iz smeri svetilnika Nordhinder se sliši že dalje časa težka kanonada. Domneva se, da se vrši tamkaj pomorska bitka.

Francoski parlament.

Francoski parlament je pričel zopet s sejami. Med zakonskimi predlogami, ki se bodo tekom te seje predložili parlamentu, se nahaja tudi predloga za dovolitev šestmesečnega proračunskega provizorija za drugo polovico leta 1915. Sejo je otvoril predsednik Deschanel z govorom, v katerem se je spominjal padlega poslanca Chaigneja in nato poslanca Pasquala, ki se je vrnil iz nemškega vjetništva. Deschanel je končal svoj govor s ponovnim zahtevom, da je cela Francija navdana neupogljive volje zmaga. Njegov govor je bil z navdušenjem sprejet. — Parlament bo imel po eno ali dve seji na teden. — V zadnjem času so se vršili med vlado in člani parlamenta razgovori o vprašanju zaključitve seje. Najbrže se vlada ne bo poslužila prednosti zaključiti sejo. Sesija bo trajala najbrže naprej, ne da bi zbornica po končanem delu imela še kake seje. Na ta način lahko predsednik takoj skliče seje, če bi to dogodki zahtevali.

NAPAD NA DARDANELE.

Turško poročilo.

Carigrad, 30. aprila. (Kor. urad.) »Agence Milli« javlja: Glavni stan poroča:

Sovražnika, ki se je bil izkrcal pri Kum Kaleh, smo popolnoma pregnali, akoravno se je silno trudil, da se pod varstvom svojih vojnih ladij drži na kopnem.

Na anatolski dardanelski obali ni nobenega sovražnika več.

Sovražne čete, ki so ostale na koncu obrežja pri Kabatepe, trdovratno poskušajo se vzdržati pod varstvom svojih vojnih ladij.

Na ostalih točkah polotoka smo sovražnika pregnali.

Ogenj naših baterij je poškodoval včeraj francosko križarko-oklopnico »Jeanne d'Arc«, na kateri je nastal požar, tako, da se je morala umakniti proti Tenedu.

Takisto včeraj smo potopili pri vходу v morso ožino neki angleški torpedni rušilec.

Poskus, ki ga je izvršilo dne 27. aprila 16 oklopnih in mnogo torpednih rušilcev proti našim eksponiranim baterijam ob morski ožini, se je končal tako-le:

Tisoč projektilev, s katerimi je obstreljeval sovražnik do večera naše baterije in naše infanterijske okope, so lahko raniile nekatere naše vojake. Naši projektili so zadeli dve sovražni transportni ladji pred Sedil Bahrom. Ena se je takoj nagnila.

Potopili smo nekaj čolnov, napolnjenih z vojniki.

Oklopni »Majestic« in »Triumph« ste se poškodovani umaknili iz bojne črte.

Sovražno brodovje že dva dni ni poskusilo napasti morsko ožino.

Z ostalih bojišč ni javiti ničesar posebnega.

O izkrcavalnih operacijah v Dardanelah.

Graški »Arbeiterwille« z dne 1. maja piše: Po dosedanjih poročilih je še vedno težavno si ustvariti približno pravilno sodb o dogodkih v Dardanelah. Po grških poročilih so se zavezniški izkrcali v zapadnem delu zaliva, katerega najsevernejšo točko tvori rt Suvla. Ta točka je oddaljena za 30 km od južnega rta polotoka Galipoli. Kot druga točka se navaia rt Helle v bližini razdejanega forsa Sedil Bahr, torej na južnem koncu polotoka. Kot tretjo točko imenujejo Kumkale na azijskem obrežju. Vsa ta izkrcanja imajo namen zavzeti forov na evropski in azijski strani. Morda je s tem samo naznačen velik namen, zakaj nemo goče se nam zdi, da bi bil cilj teh operacij ta, da bi zavezniški enostavno udaril na fore. Na četrti točki so se zavezniški glasom grških vesti izkrcali na obrežju zaliva Kseros, 65 kilometrov od južnega konca Galipolskega polotoka. Kot cilj tega izkrcanja navajajo težnjo, da bi zavezniški prekinili zveze turške armade preko Bulaira.

Vesti iz Carigrada se dajo le težko spraviti v sklad s sedaj navedenimi podatki. Vendar pa se da nemara iz današnjega turškega uradnega poročila sklepati, da se je vzdržal na kopnem vsaj del na evropski strani izkrcanih čet.

Angleži priznavajo neuspehe pri Dardanelah.

Angleški listi zbirajo sedaj argumente za neuspeh zaveznikov na Galipoliju. Znani strokovnjak Repington piše v »Times«, da so napravili poveljniki zavezniških čet največje pogoške, ako so podcenjevali ogromne težkoče, na katere so naleteli izkrcane čete. »Morningpost« računa, da se nahaja na Galipoliju sedaj najmanj 150.000 mož turških čet, proti katerim bi morali poslati zavezniški mnogo večjo armado, kakor pa je ona, s katero razpolagajo sedaj. Ako bi hoteli to storiti, bi morali vzeti čete s flandrskega bojišča, kjer jih pa haš sedaj najbolj nujno potrebujejo. En del angleškega časopisa se je sploh začel hudovati na celo dardanelsko akcijo, češ, da je sekundarnega pomena. »Daily Mail« piše n. pr. »Odločilna zmaga nad Nemci v Flandriji bi tudi Turke prav kmalu razorožila, med tem, ko jim najsijajnejši uspeh v Dardanelah pravi nič ne pomaga. Flandrska fronta bi morala biti edina skrb naših generalov.« To so vidna znamenja nezadovoljnosti in razočaranosti, ki je zavladovala na Angleškem.

Operacije se nadaljujejo.

»Pester Lloyd« javlja po angleških poročilih: Operacije na galipolskem polotoku se nadaljujejo. Zavezniške čete so zadele na raznih točkah na premočnega sovražnika, zato je bilo potrebno dispozicijo spremeniti. Tudi obstreljevanje obrežnih utrdb se je zopet pričelo. Boj se vrši z vso silo.

Petrogradska brzojavna agencija poroča: Napad zavezniških čet na galipolskem polotoku je zadel na nepričakovane ovire. Izkrcavanje čet pa se nadaljuje.

Turške priprave v Trakiji.

Iz Sofije poročajo: Turki so armirali utrdb ob Čataldži z novimi nemškimi topovi ter utrjujejo z vso naglico Odrin. Odrinska posadka šteje sedaj nad 60.000 mož. 40.000 se nahaja pri Lile Burgasu. Ruski listi poročajo, da se zbira tudi ob Bosporu močna turška armada.

S kavkaškega bojišča.

Iz Petrograda javljajo »M. N. Nachrichten« z dne 27. aprila:

Generalni štab kavkaške armade razglša dne 25. aprila:

V okolici Oltyja in ob obrežju so naše čete nadaljevale ofenzivo.

V dolini reke Aladkert se je naša konjenica zapletla v boj s Kurdi, jih razpršila ter jih potisnila proti jugu. V ostalih odsekih ni nobenih izprememb.

IZ NEVTRALNIH DRŽAV.

Diplomatične konference v Rimu.

Iz Rima poročajo: Vest, da se nahajajo italijanski veleposlaniki že v Rimu ne odgovarja resnici. Dosedaj je prispel le pariški veleposlanik Tittoni, ki je konfiriral s Sonninom in Salandrom in katerega je zaslil tudi kralj. Prihodnje dni dospé londonski poslanik marchese Imperiali.

Ministrska posvetovanja.

Iz Rima poročajo 30. aprila: Predvčerajšnjem se je zopet sestal ministrski svet, ki je razpravljal o zunanjepolitičnem položaju ter o nekaterih notranjepolitičnih vprašanjih. Min. svet je sklenil prepovedati vse zunanjepolitične debate v občinskih zastopih pod kaznijo takojšnje razpustitve, ter energično zatreti dijaške demonstracije na visokih šolah, event. na ta način, da se uni- verze zaprejo.

Vesti, da so vpoklicani vojaški službi podvrženi v inozemstvu živeči Italijani v domovino, so neresnične.

Italijanski kralj pri garibaldinski slavnosti v Genui.

Rimski »Messaggero« poroča, da odide kralj Viktor Emanuel 4. t. m. v Genuo, kjer se udeleži garibaldinske slavnosti. Spremljala ga bo deta ministrski predsednik Salandra in vojni minister Zupelli. 6. majnika poseti kralj mesto Pavia.

Napetost med Bolgarijo, Srbijo in Grško.

Dunajski »Polit. Korespondenz« javlja oficijozno iz Sofije: Srbija in Grška ste baje sklenili posebno pogodbo, v kateri se je Grška obvezala ščititi srbsko makedonsko ozemlje proti eventualnemu napadu bolgarskih četastev. Grki so baje že koncentrirali tri polke pri Doiranu. Ker se poroča, da so zbrali tudi Srbi skoraj celo divizijo v prostoru Štip-Gjevergjeji, so merodajni bolgarski krogi nekoliko vznemirjeni. Ministrski predsednik Radoslavov je zato tako srbskemu kakor bolgarskemu poslaniku povedal, da bi morala Bolgarija izvršiti protikupe, ako bi se te koncentracije čet na njeni meji nadaljevale. Radoslavov je nadalje — kakor se v vladnih krogih zatruje — izjavil imenovanima poslanikoma, kakor tudi zastopnikom triplete, da bi Bolgarija ne mogla ostati mirna, ako bi Srbija odstopila Grški del makedonskega ozemlja. (Gre tu pač za bitoljsko vprašanje. Op. ur.) To bi pomenilo za njo casus belli.

Na merodajnem mestu navzlic temu ne presojajo položaja pesimistično ter ne verjamejo, da bi hoteli Srbija in Grška izzvati konflikt z Bolgarijo.

General Savov v Bukarešti.

Bukarešta, 30. aprila. (Kor. ur.) General Savov je došel sem.

Vojno posvetovanje v Atenah.

Berolin, 30. aprila. »Tägliche Rundschau« javlja preko Ženeve: Grški kralj je sklical vojno posvetovanje, katerega se udeležijo ministri, šef generalnega štaba in poveljujoči generali vseh armadnih zborov.

Vpoklicanje asentiranih črnovojnikov letnikov 1873 do 1877.

Korespondenčni urad poroča: Sedaj se vršče prebiranje v l. 1873. do 1877. rojenih črnovojnikov, ki službi podvrženi bo končno 6. maja t. l. Oni črnovojniški službi podvrženi, ki so bili spoznani kot sposobne za črnovojniško službo z orožjem, bodo zdaj vpoklicani pod orožje in sicer se morajo črnovojniški službi podvrženi avstrijski državljan — ki so bili v Avstriji ali na Ogrskem pri prebiranju — v kolikor niso bili že dozdaj vpoklicani v službo z orožjem, oziroma so bili te službe oproščeni iz ozirov na javno službo ali javni interes, priglasi t. l. 5. m. a. j. t. l. pri c. in kr. dopolnilnem okr. poveljstvu, ki je označeno v njihovi črnovojniški legitimaciji, oziroma pri c. kr. domobranskem (deželnostrelskem) dopolnilnem okr. poveljstvu.

dočim bodo v Avstriji odbrani ogrski državljani dobili posebne vpoklice. Kakor izve c. kr. kor. urad, namenjajo pri enem delu nadomestnih čet, v kolikor bo pri teh četah preveč moštva, gotovo številno vpoklicanih za kratko dobo zopet poslati na dopust. Pri tem pridejo v poštev v prvi vrsti najstarejši letniki. Oziralo se bo predvsem na razmere, ki se morajo posebej vpoštevati, z ozirom na to, da je nujno potrebno delo na polju, bodo prišli v poštev tudi mlajši letniki.

Vpoklicanje superarbitriranih k odločkom za rekonvalescente.

»Fremdenblatt« reproducira članek lista »Ostrauer Zeitung«, v katerem se pravi:

Kakor uradno poročajo, bodo od zdaj naprej, dokler traja vojna, vse voljake, ki jih je vojaški zdravnik klasificiral kot točasno nesposobne in ki nimajo pravice do invalidske pokojnine, brez superarbitracije, ne glede na dobo službene nesposobnosti, uvrstili v oddelke za rekonvalescente, ki obstoje pri naših nadomestnih bataljonih.

Ta odredba vojnega ministrstva velja tudi za nazaj. Vsi tisti, ki so jih bili od pričetka vojne potom superarbitracije kot točasno nesposobne poslani na dopust in ki nimajo pravice do invalidne pokojnine, bodo vsled te odredbe tudi takoj vpoklicani.

Vpoklicanci imajo pristojevo vožnjo na železnicah in parnikih monarhije, in sicer le iz bivališča do kraja, kamor so bili vpoklicani. Pri blagajnicah železnice in paroplovnih družb se morajo izkazati s svojimi vojaškimi papirji in, če nimajo nobenega teh papirjev, s potrdilom občinskega predstojnika. Ta dokument mora imeti uradni pečat.

Dnevne vesti.

— **Grof Tisza pri cesarju.** Včeraj je prisel na Dunaj ogrski ministrski predsednik grof Štefan Tisza. Po daljši konferenci z zunanjim ministrom baronom Burianom je bil grof Tisza spretel od cesarja v privatni avdijenci. Zvečer se je zopet vrnil v Budimpešto.

— **Novo vojno posojilo.** Pri ravnateljstvu poštne hranilnice je bilo včeraj posvetovanje glede novega vojnega posojila. Določeno je ni še nič sklenilo in se bo posvetovanje nadaljevalo v ponedeljek. Najbrž se napravi to drugo vojno posojilo ravno tako, kako prvo.

— **Prvi majnik.** Šestindvajset let je tega, kar je bilo na mednarodnem delavskem kongresu v Parizu sklenjeno, da bo organizirano delavstvo 1. maj vselej in povsod slovesno praznovalo, da tako posvedoči mednarodno solidarnost vsega delavstva. Letos delavstvo prvega majnika ne bo praznovalo. Vzrok je seveda vojna, ki pa ni samo praznovanja preprečila, ampak že ob svojem začetku razbila mednarodnost solidarnost delavskega stanu. Prišlo je, ko se bo lahko pojasnilo, kako so socialno-demokratske stranke v različnih državah utemljevale svoj sklep, da se vsaka pridruži svoji državi in podpira z vsemi močmi vojno svoje domovine, dokler ne bodo premagane nasprotne države. Godilo se je to na Francoskem in na Nemškem in v Avstriji. Povsod so socialnodemokratske stranke zapustile načelno stališče, formulirano na tolikih kongresih, ne ena ni poskusila preiskati in dognati vzroke sedanje vojne, vse so se postavile na stran svoje domovine, kakršno je ustvarila zgodovina, to se pravi: socialna demokracija je kipatularala pred nacionalno mislijo. Naravno je torej, da je razpadla mednarodna organizacija vsaj v toliko, da ji nemška socialna demokracija več ne pripada. Sicer se posamezni listi nemške socialne demokracije v zadnjem času zopet z neakom vno zavzemajo za to, da bi se po vojni obnovila mednarodna solidarnost, a odmeva ne najdemo in Ledebur in Liebknecht sta v nemški stranki skoro osamljena in Marx in Bebel sta pri svojih rojakih pozabljena.

— **Glasovi o vojni.** Vojna literatura se množi od dne do dne. Nam so pri sedanjih razmerah pristopne samo nemške knjige in popolnoma nemogoče je, izvedeti kaj pišejo francoski, angleški ali italijanski merodajni možje. Med nemškimi knjigami, kar smo jih dobili v roke, je nekaj takih, ki so vredne pozornosti, ene zaradi pisateljeve posebne veljave, druge pa tudi zaradi nazorov, ki so v njih izraženi. Tako n. pr. je profesor H. Vogt v Wiesbadenu izdal spis, v katerem razpravlja o vojni z Rusijo. Pred vsem konstatira H. Vogt, da ruska armada vsled vojne z Japonsko ni trpela, marveč se je materijalno in moralno zboljšala. Izkušnje v minolih mesecih,

da so pokazale, da je rusko vojaštvo hlabro, da je dobro oboroženo in da je intendantura zanesljiva. Vojaškega človeškega materijala ima Rusija relativno manj, kakor Nemčija, namreč izvežbanega, ker je ljudstvo na Ruskem manj izobraženo, kakor na Nemškem in traja vžebanje vsled tega dlje, kar se zlasti sedaj čuti, ko je treba vedno move ljudi asentirati. Vzlic temu je Rusija nekaj moloh in je bila vojaški podcenjevana. Pri tem podcenjevanju je igralo svojo vlogo tudi to, da provokacijska vojna na Ruskem revolucijo. Pokazalo se je pa, da ne misli na revolucijo niti srednji stan niti inteligenca, ker vidi v Nemčiji nevarnega tekmeča v gospodarskih stvareh. Tudi anarhisti in socialisti ne mislijo na revolucijo, ker je vojna v njihovi ideologiji proizvodila nekaj preobrat, kar kaže že to, da sta se knez Kropotkin in Burcev vrnili v domovino. A tudi kmečki stan ne misli na revolucijo, ker je kolikor toliko uzadovoljen z agrarnimi reformami, ki jih je začel Stolypin in končal Krivošejin. Vpoštevati je pa tudi, da se je ruska vlada odločila za različne koncesije liberalnim strujam, med tem ko so konservativne stranke izgubile vpliv, ker so se prezgodaj oglašile za kapitulacijo pred Nemčijo. Glede finančnih in gospodarskih razmer, pravi rečni pisatelj, da je vsled zavtoritve Dardanel za Rusijo nastala jako težka situacija, a da vendar eksistenca države ni ogrožena in je preživljenje prebivalstva zagotovljeno, kar je naposled glavna stvar. Prepoved prodajati alkoholne pijače je znatno pomnožila rezistenčno moč prebivalstva tako, da izpadek na drž. dohodkih od alkohola ni posebna nesreča. Sicer pa imajo ruski samostani tako ogromna premoženja, da je že prvo skromno obdobje vrglo 210 milijonov rublev. Vrh tega je Rusija ena najbogatejših držav, kar se tiče zlatokopov. Profesor Vogt končuje svoj spis z zadržkom, da kakor rase človek primerno večjemu cilju, tako da bo tudi Nemčija premagala vse težave in svojo vojno z Rusijo srečno končala. V zbirki »Zur Zeit und Weltlage« je profesor dunajske univerze Ludvik Moric Hartman priobčil spis, v katerem razpravlja z višjega, filozofičnega stališča o sedanji vojni. Avtor pojasnjuje, kakor se je iz srednjeveške države plemenitave razvila moderna država, v kateri je delavni srednji stan ustvaril mogočne gospodarske organizacije. Pred vsemi drugimi državami je tako postala Nemčija; Rusija je bila zapostavljena v Aziji in je vsled tega v tem razvoju zaostala. Angleška vodi vojno za cilje, ki so se že preživeli. Bodočnost bo narodom prinesla luč, prosveto in svobodo in bo uveljavila načelo, za katero se zdaj bori Nemčija, načelo »sum cuique«.

V isti zbirki prijavlja profesor Oswald Redlich spis, v katerem pravi, da je Anglija hotela Nemčijo izolirati, da bi obnovila evropsko ravnovesje, ki je bilo z ustanovitvijo združene Italije in združenje Nemčije podrt. Iz tega stremjenja je izviralo postopanje Anglije pri vprašanju v Maroku in pri Aehrenthalovem projektu o železnici skozi Sandžak. — Znani publicist in eden prvih nemških strokovnjakov v trgovinski politiki in kolonijalnih vprašanjih, Pavel Rohrbach je izdal spis »Zum Weltvolk hindurch«, v katerem zastopa stališče, da si mora Nemčija izpostaviti svobodo, biti kulturni in gospodarski voditelj v Mali Aziji, v vzhodni Aziji in v Afriki. To so cilji, za katerimi mora stremeti vsak nemški državnik, a zmaga, ki odpre pot do teh ciljev, ne sme potlačiti odpora in življenjskih energij velikih narodov in ne sme premagancem naložiti takih mirovnih pogojev, ki bi v sebi nosili gotovost, da se jih bodo dotične države pri prvi priliki poskusile otrestiti.

— **Odlikovani slovenski vojak**

Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili: narednik 17. pešpolka Josip Klemenčič, stražmojster 5. dragonskega polka Edmund Joras, ognjičar 7. poljskega topničarskega polka Franc Zalokar, računski podčastniki 1. razreda Rudolf Lukan 27. pešpolka, Franc Domanič 5. dragonskega polka, Ferdinand Marko 27. pešpolka in višji podkovski mojster 2. razreda Josip Lapornik 3. gorskega topničarskega polka; dalje četovodja 47. pešpolka Anton Pezdič in podlovec 20. lovskega bataljona Iv. Šragelj. — **Srebrno hrabrostno svetinje** 1. razreda so dobili: praporščak Vladimir Vaulink, rez. praporščak Konrad Simič, četovodja Fran Stare, deseterik Fran Levec, vsi pri 17. pešpolku, orožniški stražmojster službujoč sedaj pri 17. pešpolku Iv. Lobe, rezervni kadet pri 27. pešpolku Albert Trtnik ter rezervni kadet

Fran Dečko in korporal Henrik Medved, oba pri 47. pešpolku; štabni narednik Franc Golčman, narednik Franc Čepel, Gašpar Temelj, četovodja Josip Kaluža in Karol Krajšek, korporal Franc Čokelj, Rudolf Gračnar, Ivan Kosi, Franc Metličar, Matevž Vrhovšek in Ivan Jošt, deseterik Martin Krašovec in Anton Pozun ter infanteristi Ivan Filipič, Jakob Petek in Ivan Potočnik, vsi pri 87. pešpolku; deseterik 97. pešpolka Ivan Sarina in Josip Zuljan, korporal Alojzij Krpan in deseterik Herman Gabernik 8. poljskega topničarskega polka; narednik Anton Adamič, četovodja Anton Marincel, korporal Anton Logar in Ivan Rodič ter deseterik Franc Prosen 17. pešpolka; četovodji Albin Koželj in deseterik Ivan Palčnik 87. pešpolka; korporal Franc Petercel in infanterist Jože Klanšek 97. pešpolka; četovodji Jos. Gorencelj in Alojzij Mlakar, podlovca Tomaž Jurčič in Josip Strisnik, ter lovca Anton Breg in Franc Konstantinič 8. lovskega bataljona; nadlovce Ivan Golob, četovodja Alojzij Horvat in vodja patrulj Anton Kotnik 20. lovskega bataljona; stražmojster Franc Bregant 5. dragonskega polka, nadlovce 20. lovskega bataljona Jakob Kuharič in rezervni praporščak 7. poljskega topničarskega polka Fran Tavčar. — **Srebrno hrabrostno svetinjo** 2. razreda so dobili: korporal Franc Lavre 7. pešpolka, infanterist Aleksander Arba in Leopold Vladika 17. pešpolka; praporščak Karol Kozarek, četovodja Karol Sitar, korporal Franc Sternad, črnovojniški korporal Josip Drašček, infanteristi Franc Kos, Juri Kos, Karol Lovce, Ivan Melanšek, črnovojniški Simon Gorican, oficirski sluga Ivan Smodej, vsi 87. pešpolka, infanteristi Konstantin Brumnot, Iv. Buzikin, Franc Kogoj, Franc Samec in Jakob Sila, vsi 97. pešpolka; četovodja Anton Gale 7. lovskega bataljona; podlovci Albin Cirk, Ivan Tratnik, Peter Miklav, Franc Zagar, vodji patrulj Anton Plevnik in Fran Starnič; lovci Blaž Mlak, Štefan Pavčič in Anton Turk 8. lovskega bataljona; rezervni računski podčastnik Mihael Lebar, vodja patrulje Josip Šoštar; lovci Ignacij Budja, Fran Kolarič, Ivan Kozjak, Ivan Suran, Fran Zlobko in Alojzij Zugomirček 20. lovskega bataljona; štabni narednik brzojavnega polka Ivan Stračnik, korporal Ivan Lavrenčič, Ivan Resman, Ivan Volčjak; naredniki Ivan Hrovat, Ivan Krotik, Peter Ujaka in Ivan Zupanc; infanteristi Josip Hrovatič, Matevž Jerina, Fran Juvan, Ivan Karič, Metod Lajovic, Franc Vok, Mirko Guzica, Franc Petrič, Anton Sajne in Mihael Zalokar 17. pešpolka; rezervna dragona 5. dragonskega polka Franc Kljun in Alojzij Petek; infanterist 27. pešpolka Florijan Šumi, četovodja Ivan Vrečko in korporal Konrad Šemanik 47. pešpolka; kadetje v rezervi Ivan Babi, Leopold Matej, Ivan Predikava in Ludovik Strugača; narednika Franc Krivonog in Franc Panič; četovodje Peter Batič, Martin Blaj, Marko Janžekovič, Anton Pekoršek, Josip Turnšek, Konrad Bezjak; korporali Anton Adelsch, Feliks Božič, Luka Majhen, Anton Meršnik, Alojzij Munda, Štefan Robič, Ivan Vranič; deseteriki Ivan Jošt, Karol Klakočar, Martin Kramperšek, Ivan Ogrin, Martin Robinšek, Franc Vrečar; infanteristi Martin Ahac, Marko Babič, Ivan Brezovnik, Franc Bric, Ivan Brnko, Martin Dolinar, Vladimir Glavič, Jakob Gobec, Franc Grašinar, Ivan Korenjec, Ivan Kosar, Karol Kranjc, Franc Lušnik, Rajko Malus, Štefan Majcen, Martin Miško, Anton Mrak, Franc Osek, Josip Penič, Alojzij Rupar, Ivan Selič, Pavel Seme, Hilarij Trnik, Mihael Virand, Ivan Vrečko in Blaž Zupanc, vsi pri 87. pešpolku; infanteristi Ivan Bavdaš, Simon Bratonja, Štefan Jeromir, Iv. Milotič, Franc Petercel, Josip Pojavnik, Franc Tavš, ter črnovojniški Matija Juriševič, vsi pri 97. pešpolku.

— **Slovenski častnik** — odlikovan od nemškega cesarja z železnim križcem. Polkovnik g. Friderik Sirca, brat žalskega župana g. Josipa Sirca, je odlikovan od nemškega cesarja z železnim križcem. Gospod Sirca se je na čelu svojega topničarskega polka ponovno odlikoval na raznih bojiščih in mu je naš cesar že tekom vojne podelil red železne kroge. Gospod polkovnik Sirca je menda prvi slovenski častnik, ki je dobil nemški železni križ.

— **Kdo vé kaj?** Pogreša se od meseca novembra Anton Kralj, domobranski polk št. 27, 3. nadmestna stotinja, doma iz Zapotoka nad Igom. Kdor bi o njem kaj vedel, naj to sporoči na naslov: Gdčna, Nana Sirkic, Ljubljana, Oseje. — Nadalje se pogreša Fran Porenta, deseterik 17. pehotnega polka, 10.

stotinja, vojna pošta 32. Od njega ni nobene vesti že od 16. septembra 1914. Kdor bi kaj vedel o njem, naj to sporoči na naslov: Ana Škriba, Podnart, Gorenjsko.

— **Pogreša** se deseterik Josip Savelj 27. domobranskega pešpolka, 12. stotnije, vojna pošta št. 48. Odšel je na bojišče dne 15. avgusta, zadnje poročilo sem dobil dne 8. decembra. Prosim onega, ki bi o njem kaj vedel, naj blagovoli sporočiti Matiji Savelju pri gosp. E. Jerasu, Ljubljana, Hranilnična cesta št. 10.

— **Stotnik gospod Josip Rus**, ki je pri zavzetju Przemysla prišel v rusko vjetništvo, je zopet pisal svojemu bratu g. dr. Mavriciju Rusu in sicer to pot iz Moskve. Pismo je bilo oddano 11. aprila in je razmeroma hitro prišlo v Ljubljano. Stotnik Rus naznanja, da potuje »iz bolnice v bolnico«. V Moskvi je našel profesorja dr. Grošlja in računskega oficijala pri finančnem ravnateljstvu Ogorelca. Oba sta težko ranjena. Tudi poroča, da je bil dr. Levičnik dne 25. novembra v Przemyslu pokopan.

— **V ruskem vjetništvu** se nahaja medicinski vedec Lukač, ki je bil preje dlje časa v bolnišnici belgijske vojašnice v Ljubljani. Pisal je iz Ujezina, kjer se mu godi razmeroma dobro.

— **Oglasil se je iz ruskega vjetništva.** Rezervni poročnik gospod dr. Josip Zdošek, ki je bil v Przemyslu in ni bilo že več kot dva meseca nobenega poročila o njem, se je oglasil sedaj iz Astrahana na Ruskem z brzojavko: »Sem zdrav in vjet.« O drugih naših ožjih rojakih, ki so bili tudi v Przemyslu, še ni poročil.

— **Iz ruskega vjetništva** se je oglasil Daniel Šefman, četovodja 1. stotnije, 27. domobranskega pešpolka. Nahaja se v Saratovu ob Volgi. Godi se mu dobro. Z njim skupaj sta še dva Slovenca iz Kranjske in en Štajer. Bil je preje v Voronežu v bolnici in se mu je rana, ki jo je dobil, že zacelila. O svojem domovanju piše sedaj: Saratov je zelo veliko mesto, približno kakor Trst, samo več prebivalcev ima. Tudi hribi so tu, samo ne naši snezniki. Snega je tu malo v primeri z mojo domšljijo. Skozi mesto teče reka Volga. H koncu vošči še veselo božične praznike, ker je bilo pismo oddano dne 6. decembra 1914.

— **Transport ranjencev.** Danes zjutraj, malo pred 7. uro je dospel v Ljubljano transport ranjencev iz Karpatov s 354 ranjenci. Med temi je bilo 284 lahko in 70 težko ranjenih. Bili so že kakih 10 dni v karanteni v Nitri na Ogrskem. Med njimi je bil tudi en umobolen, ki so ga prepeljali v bolnišnični oddelk prisilne delavnice. Lahko ranjene so prepeljali v Belgijsko bolnišnico, težko ranjene pa v Mladiko. Med ranjenci so bili zastopani najrazličnejši polki in narodnosti. Transport sta prevzela štabni zdravnik g. dr. Geduldiger in polkovni zdravnik g. dr. Hermann. Navzoči so bili podpredsednik Rdečega križa polkovnik pl. Petrovan, prvi delegat ces. svet. Mathian, zastopnik sanitetnega oddelka deželne vlade g. dr. Polc, zastopnik mestnega zdrav. urada fizik g. dr. Krajec. Z znano točnostjo sta preskrbeli prevoz v najkrajšem času g. poslanec Turk in g. Dachs na 40 vozovih in 2 avtomobilih.

— **»Zlato za železo«.** Oficijalna pomožna akcija »Zlato za železo« v prid siromašnim svojim in zaostali naših vrlih vojakov ter njim samim, je nabrala že dva milijona kron. V kronovinah neprenehoma pridobivajoča tal, se nadaljuje akcija na Dunaju brez prestopa, kjer so se že stotisoč gnetli v njeno pisarno, da se udeležijo akcije. Tudi naši rojaki v inozemstvu prispevajo pod vodstvom vrlih mož k pomoznemu delu in izkazujejo s tem zvestobo svoji domovini. — Znatne darove je zabeležila akcija tako iz Berlina, Königsberga, Galaca, Carigrada in Almerije (na Španskem). Akcija, ki je najpoglednejša in najuspešnejša pomožna vojne oskrbe, pa je tudi, kar se večkrat spregleda, velikega narodnogospodarskega pomena, ker dovaja svoje zelo izdatne zaloge zlata in srebra — doslej je donesla 460 kilogramov čistega zlata v vrednosti okrog 1 in pol milijona kron in 1930 kilogramov čistega srebra v vrednosti okrog 10 milijona kron — kovinskemu zakladu avstro-ogrskemu, s tem pa množi podlago kroženja bankovcev in omogoča pomnoženo izdajo bankovcev, da se zadosti potrebi denarja in kredita. V Nemčiji je apel na domoljubje in na zdravo mišljenje prebivalstva v kratkem času dosegel uspeh, ki je presegel vse pričakovanje. Izza začetka vojne je došla državni banki iz zaloga hišnih gospodarstev skoraj ena milijarda mark zlata; mogočna finančna sila našega zaveznika sloni večinoma na tem povečanju »zlate odeje« državne banke. Bi-

la bi izredno srečna združitev patriotskega delovanja dobrodelnega mišljenja in narodno-gospodarske razsodnosti, ako bi širši krogi prebivalstva naše države, upoštevajoč resnost sedanje dobe, izvekle svojo šaro iz dragih kovin, zlasti iz zlata, ki leži zanje brez vrednosti, nerabljen v omarah in skrinjavah, ter svoje zlate novce, ki jih skrivajo vendarle iz neosnovane bojeznosti, ako bi jih izročili akciji »Zlato za železo« in s tem v interesu zmage naše pravične stvari, prispevali tudi, da se okrepi naša finančna pripravljenost za vojno. — Darovi za akcijo se sprejemajo v Ljubljani, Knafova ulica št. 7 pri predstojniku podružnice Avstro-ogrskemu banke, gospodu Ivanu Gregoriču.

— **Setveni dopust za vojaštvo.** V zadnjem času dobivajo vojaki pri armadi na bojnem polju od svojih domačih številna pisma, v katerih se pozivljajo, naj prosijo dopusta za izvršitev pomladne setve. To dokazuje, da so navodila, izdana o vojaških dopustih za zagotovitev pomladanske setve, pri prizadetem prebivalstvu še vedno napačno tolmačeno. Zato se ljudstvo ponovno opozarja, da se moštvo armade na bojišču sploh ne morejo dovoliti, in so tudi vse tozadevne prošnje brez koristi. — Za obdelanje polja onih vojakov, ki so na bojišču pred sovražnikom, se je zadostno preskrbelo na drug način, zlasti z zaveznostmi, ki so se naložile v tem oziru občanom. Dopuste za obdelovanje polja — in sicer v največji izmeri 14 dni — je mogoče dovoliti, v kolikor to dopuščajo tozadevni vojaški interesi, samo moštvo, ki je kmečkega stanu in služi pri vojaških četah, nadomestnih četah, zavodih itd. v zaledju (zunaj bojnega polja). Za dopuste te vrste lahko zaprosi ali vojak sam, ki hoče dobiti dopust, ustmeno pri pristojnem vojaškem poveljstvu, ali pa njegovim domači potom političnega okrajnega oblastva. Na prošnje, ki bi se vlagale neposredno pri c. kr. ministrstvu za deželno brambo, se more prav tako malo ozirati, kakor na prošnje za dopuste vojakov, ki so pri armadi na bojišču.

— **Skrb za pribežnike.** (Iz razpisa c. kr. ministrstva za notranje stvari z dne 13. aprila 1915, št. 16119.) Na stotisoče avstrijskih podanikov so pregale vojne operacije od domače grude v zahodne dežele, kjer čakajo vrnitve v svojo domovino. Vsi državni uradi, ki se bavijo s pribežniškim vprašanjem, so se uspešno potrudili skupno z avtonomnimi korporacijami, da so pribežnike začasno nastanili po raznih za to določenih kronovinah. Državna uprava je prevzela stroške za nastanitev, prehrano in obleko, ter si sedaj prizadeva, omogočiti pribežnikom iz državnih sredstev z moralno in gmotno podporo privatnih krogov tudi izpolnjevanje verskih, kulturnih socialnih in zdravstvenih potreb. Učinkovitost teh ukrepov pa je odvisna od pravilnega pojmovanja teh nalog s strani državnih in avtonomnih oblasti in organov, kakor tudi s strani prebivalstva, ki je za časa vojne svoj patriotizem in svojo zvesto celokupnost ob najrazličnejših prilikah silajno dokazovalo. Tudi tu je treba dejanskega sodelovanja. Pribežniki, naj se je tudi temu ali onemu posrečilo, rešiti si nekaj sredstev za preživetje, so ločeni od doma, vrženi iz svojega, čeprav mogoče skromnega delokroga, so si na najslabšem glade usode svojih domačih, najbližjih svojcev, ki so jih v naglici pustili. Zatorej je upravnim organom na begu izgubili, ali morali doma sposkani resno naročeno, naj upoštevajo težavno stališče pribežnikov, ter jim gredo v vsakem oziru na roko, da jim olajšajo težke žrtve, ki jih morajo nositi z ozirom na celokupno državo. Naše prebivalstvo je od začetka vojne doprineslo s svojim dejanskim sodelovanjem pri premožnih pod državnim pokroviteljstvom stoječih komisijah za pribežnike jasen dokaz resničnega sočutja z usodo pribežnikov. Pokazalo je, kako je prešinjeno z zavestjo, da je slehernemu državljanu dolžnost, prijazno dobrohotnostjo brez ozira na veroizpoved in narodnost sprejemati sodržavljane, ki so morali bežati v neogrožene pokrajine, dolžnost, kateri se pod orožje nepoklicani z veseljem uklanjajo. Tako na vse strani razumno in ljudomilno mišljenje in ravnanje vzbuja pač tudi pribežniško zavest, da se njihove žrtve povsod upoštevajo, krepi čut skrupulnosti, ki veže v teh hudih časih narod z narodom, in je tudi krepko jamstvo za edinstveno sodelovanje ob vzpostavljanju gospodarskega življenja po končani vojni.

— **Umrljivosti v vojni in v miru.** Sedanja svetovna vojna zahteva ogromnih človeških žrtev. Spričo tega umiranja v masah opozarjajo statistiki na umrljivost v mirnih ča-

sih. Nemški statistiki so izračunali, da je za časa rusko - japonske vojne v enem letu za 3/4 več ljudi umrlo, kakor v normalnih časih, v sedanji vojni pa da se je umrljivost za 18% povečala. Za Francoze so ti statistiki izračunali, da se je s to vojno pomnožila umrljivost na francoskem za 60 do 70% (??) in da se bo vsled vojne število Francozov absolutno zmanjšalo, ker ni toliko porodov, kakor pade ljudi. Za Nemce, pravijo ti statistiki, da jih bo po vojni več, češ, porodi bodo nadomestili padle. V mirnih časih umrje v Evropi povprečno računano vsako leto 10 milijonov ljudi. Na Nemškem jih vsled nezdgov umrje na leto povprek 14.000, samomorov je povprek 10.000. Izmed odraslih industrijskih delavcev ponesreči do smrti skoro vsak deseti; rudniških delavcev ponesreči povprečno v rudnikih en dan toliko, kakor jih od enakega števila vojakov pade en dan v vojni. Nizko cenjeno stori v Evropi vsako leto namreč v mirnih časih, 150.000 ljudi nasilno smrt. Kuga umori v Indiji na leto 700.000 ljudi.

— **Prijatelj alkohol.** Zgodilo se je že vse polno slučajev, da je vojake zadela stroga kazen, ker so bili v službi pijani. Zdaj je bil zopet obsojen tak vojak. Črnovojnik Josip Kapelac v Naborjetu je je napil žganja tako, da ni bil zmožen za službo in je bil zaradi tega obsojen na štiri mesece ječe. V vseh državah vidimo, da je sedanja vojna rodila spoznanje, kako strašni so učinki alkohola. Francoz Hervé, ki je sicer eden najekstremnejših socialistov, zastopa celo nazor, da bo francoski narod, torej narod 40 milijonov duš, v 10 letih izumrl, če ne bodo številnejši porodi nadomestili izgub v sedanji vojni in če se ne odpravi in ne zatne alkoholizem. Kaj pomeni alkoholizem za naš narod, tega pač ni treba zdaj razmotrivati, a gotovo je, da se bo po vojni, ko se bo smelo zopet svobodno pisati, začel proti alkoholizmu najhujši boj.

— **Pritožbe glede zvišanja cen govejemu mesu.** Iz gospodinskih krogov se nam piše: Poleg kruha je meso najvažnejša človeška hrana. Moka se je znatno podražila in se za drag denar le težko dobi; cena mesa proti lanskemu letu se je podvojila in, kakor kaže, bo še poskočila. Nastala je neznosna draginja. Poklicane oblasti se bodo morale resno baviti z vprašanjem, kako vedno naraščajoči draginji priti v okom. Tuji so nam skoro vso živino pobrali in vsa živila, ki jih Kranjska pridelala. Na zadnjem sejmu v Ljubljani so — kakor je poročal »Slovenski Narod« — tuji kupci skoro vso prignano klavno živino kupili, tako, da ni za Ljubljano prav nič ostalo. Svoje agente imajo povsod nastavljeni. Ne le, da živino kupujejo po vaseh, jo tudi po cestah, ko jo kmēt pelje na semenj, kupujejo. Ako pojde to tako dalje, bo v kratkem isto nastalo kakor z moko. Živine ne bo in meso bo tako drago, da ga ne bo preplačati. Kaj bo mo jedli? Kruha ne bo, mesa si bodo pa kvečjemu le imovitejši sloji mogli privoščiti. Zadnji čas je, da pokliče faktorji kaj store, da se zabrani izvažanje živine iz dežele. Če je mogoče, če je opravičen, naj magistrat prepove izvažanje mesa in drugih jestvin, ki se pripeljejo na trg. Tako kupi neki bivši klavec na trgu vse boljše meso in je pošilja proč. Zoper takega prekupca, ki le dela draginjo, bi se moralo energično nastopiti. Trg je v prvi vrsti za ljubljansko prebivalstvo in ne prekupce. Tudi mesarji se morajo držati tega načela. Sedaj so mesarji zopet zvišali ceno mesa in to kar za 60 vin, tako, da moramo plačevati meso kilogram po 3 K 60 vin. Res je, da je živina draga, res je pa tudi, da je cena kožam znatno poskočila in morda bi ne bilo treba cene mesu zvišati, 3 krone kilogram je le dovolj drago. Pri sedanji draginji živil prosimo ljubljanske gospodinje, naj se prepove, izvažati meso in druge jestvine in naj deželna vlada prepove izvoz klavne živine iz dežele.

— **Ivan Nabernik** †. V Ljubljani je umrl v starosti 73 let upokojeni sodni svetnik in posestnik gospod Iv. Nabernik. Pokojnik je služil v raznih krajih na Kranjskem in je bil mnogo let predstojnik okrajnega sodišča v Litiji, povsod priljubljen in spoštovan kot blag mož, vester sodnik in iskren, dobrohoten prijatelj ljudstva. V javnosti ni nikoli nastopil, celo svojega imena ni pustil natisniti, kadar je storil kaj dobrega. In storil je mnogo dobrega! Tih je podpiral vsako slovensko stvar in pomagal vsakemu društvu, če je poznal, da njegovo delo res služi slovenskemu narodu. V Ljubljani je živel tako tiho in neopaženo, da ga je poznalo le malo ljudi. Na nobeno

zborovanje, na nobeno veselico ga ni bilo, nobene priredbe se ni udeležil; le od daleč je vse gledal, a če je videl, da je kaka stvar potrebna podpore, je prišel tiho blizu in je položil na mizo znaten dar. Tudi v uredništvo »Slov. Naroda« je prišel dne 8. junija 1910. in nepozabne so nam besede, ki jih je takrat izrekel; dejal je: »Slovenski časnikiarji ste najzvestejši in najbolj nesebični služabniki slovenskega naroda; največ ljudi sicer ne zna vašega dela ceniti in se ne zaveda, kako velikanskega pomena je »Slov. Narod«, a jaz znam to ceniti in prosim, da me sprejmete za ustanovnega člana društva slovenskih časnikiarjev.« Po teh besedah je pokojnik položil na mizo 200 kron kot ustanovnino in 4000 kron kot darilo društva ter dostavil: »Pa prosim, da se moje ime ne natisne v listu.« Društvo slov. časnikiarjev je v zahvalo za to darilo in v zahvalo za izrečeno priznanje slov. časnikiarjev izvolilo pokojnika za svojega častnega člana in mu izročilo umetniško izdelano diplomo. In zopet je blagi gospod prosil, naj se njegovo ime ne imenuje v listu. Pokojnik je bil tudi častni član »Glasbene Matice« in morda še tudi kakega drugega društva, kar pa nam ni znano, saj si je najbrž pri vsakem izgovoril, da se mu ne izreče nikakaj javna zahvala. Tih mecenstvo, podpiranje zaradi stvari, žrtvovanje za dober namen brez ozira na lastno osebo, to je pač izraz izredno plemenitega mišljenja in to najboljše karakterizira pokojnika. Tih in neopaženo je živel in daroval stotake in tisočake za pospeševanje slovenske stvari in tiho je tudi zaspal. Slovenski časnikiarji mu ohranijo časten spomin, ki bo toliko toplejši in presrenejši, ker ravno pokojnik ni bil časnikiarjem ničesar dolžan. Nobeno pero ni zanj nikoli zapisalo nobene vrste, noben list se ni z njim bavil, noben list mu ni nič koristil. Koliko je ljudi, ki jim je časopisje že pomagalo na površje, jim izkazalo vse mogoče usluge, jih branilo v hudih urah, se z njimi borilo v težkih bojih, jim koristilo v zasebnem in materialnem oziru, pa se še zavedli niso, kaj se jim je storilo. Pokojnik pa ni ničesar zahteval in ni ničesar imel od časopisja, a cenil je njegov pomen, cenil vrednost časnikarskega dela in to pokazal z dejanjem. Cvetka hvalečnosti, ki jo položimo na njegov grob, ne bo nikoli ovenela.

— **Narodna založba** ima svoj občni zbor dne 15. maja t. l. ob 6. uri zvečer v uredniških prostorih »Slovenskega Naroda«. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 3. Poročilo tajnika. 4. Poročilo blagajnika. 5. Poročilo preglednikov računov. 6. Sklepanje o vporabi čistega dobička. 7. Volitev predsednika in 4 članov. 8. Volitev 2 preglednikov računov. 9. Izprememba pravil. 10. Slučajnosti.

— **Pri koncertu Glasbene Matice** dne 8. maja bo pel gospod operni pevec zagrebškega kr. hrv. kazališča Josip Križaj nekaj novih, izvirnih, izbornih slovenskih pesmi, ki se doslej še niso izvajale, ker brez velikega glasu in mogočnega duševnega izraza uspešno niso izvedljive. A. Lajovičeva »Romanca« (besede Murnove) je vzvišena himna na čistost; istega skladatelja »Poljub« (po nemškem), pa izraz strastne ljubavi. Dr. G. Krekova »V brezupnosti« (besede S. Jenkove) je kremenit, mogočen izraz prav Horacijevi prošnji: »Moči, moči mi daj, moj Bog, tak krepke kakor zid gorā, da če se ruši svet okrog, propast me najde še moža!« Pel bo dalje v navadnem duhu zloženo, humoristično, najnovejšo pesem, starost naših skladateljev Fr. Gerbiča »Pojdem na prejo« (O. Zupančič), iz svetovne glasbe pa spev Dalanda iz R. pl. Wagnerjevega »Večnega mornarja«.

— **Napačne vesti glede »Planinskega Vestnika«.** Razni slovenski listi so prinesli vest, da bo »Planinski Vestnik«, glasilo »Slovenskega planinskega društva«, po volitvi prenehal izhajati. Ta vest je popolnoma napačna! Nasprotno je res. Na zboru delegatov S. P. D. v Ljubljani dne 11. aprila se je razpravljalo tudi o »Planinskem Vestniku«. Pri tej priliki se je na predlog delegata savinjske podružnice S. P. D. sklenilo, naj se izdajanje »Planinskega Vestnika« opusti za čas, dokler traja vojna, ker si s tem društvo, ki je v finančialnem oziru vsled nepričakovanih vojni dogodkov v zelo kritičnem položaju, prav mnogo prihrani. Čim pa bo sklenjen mir, bo »Planinski Vestnik« zopet let redno izhajati, morda celo v povečanem obsegu, da se s tem odškoduje člane S. P. D., ki imajo pravico, da dobivajo »Planinski Vestnik«.

— **Otvoritev mestne vojne pekarije.** V tork, dne 4. maja se otvorila mestna vojna pekarija. Kruh se bo dobival le na posebne izkaznice. Na

ponedeljek se bo na Marije Terezije cesti (Jenkova pekarija) in na Turjaškem trgu (bivša Verbičeva prodajalna) prodajal kruh iz mestne pekarije za poskušnjo vsakomur na krušno karto. Več povedo lepaki.

— **Prijave za mestno vojno prodajalno.** Od ponedeljka naprej se bodo na mestnem magistratu (tržni urad) zopet sprejemale prijave za mestno vojno prodajalno in sicer do 7. maja vsak dan od 8. do 12. in od 2. do 6. ure. Več povedo lepaki.

— **Papir se je podražil.** Papirnice so podražile vse vrste papir do 25%. To podražanje izvira iz gole dobičkaželjnosti in ni prav nič utemeljeno.

— **Javna knjižnica Gospodarskega in izobraževalnega društva za dvorski okraj** je izposodila v mesecu aprilu 3113, v prvih letošnjih 4 mesecih skupaj 14.687 knjig. Knjižnica posluje v društveni sobi. Pred igriščem št. 3 (nasproti Marčana na Rimski cesti) ob sredah, petkih in sobotah od 6. do 8. zvečer in ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. dopoldne. Dostopno je vsakomur.

— **Mestna zastavljavnica ljubljanskega naznanja** slavnemu občinstvu, da se vrši redna mesečna dražba, in sicer dne 14. maja t. l. v decembru 1913 in v januarju 1914 zastavljenih dragocenosti, dne 15. maja 1915 pa za v februarju in marcu 1914 zastavljenih efektov (blaga, perila, strojev, koles itd.), vršeci se vsak dan od 8. do 12. dopoldne v uradnih prostorih, Prečna ulica 3. — Posebno se še opozarja, da na dan dražbe ni mogoča rešitev ali obnovev zapadlih predmetov, temveč le najkasneje zadnji uradni dan za stranke pred dražbo.

— **Pečenje krompirja.** Peter Aleš, prodajalec klobas in klobasic v Šolskem drevedoru, je začel peči krompir kot pridevek h klobasam in klobasicam mesto kruha.

— **Umrja je** v Starem trgu na Notranjskem gospa Katarina Majerle. Bodi ji blag spomin!

— **Ukraden denar — nazaj prinesen.** V Hrašah, v kranjskem okraju, je neznan tat ukradel neki posestnik iz omare listnico, v kateri je bilo 360 kon denarja. Vse iskanje po storilcu je bilo brez uspeha. Minoli teden pa je tat ukradeni denar skrivaj prinesel nazaj, bodisi ker se je skesal, ali ker se je bal, da mu pridejo na sled.

— **Marija Lapajne.** Dne 26. t. m. je v Idriji po dolgi mučni bolezni umrla gospa Marija Lapajne, posestnica in trgovka. Mrtvaški oder so ji obsuli domači, prijatelji in znanci z dehtečim cvetjem, s šopki in venci. Med cvetjem pa je že tako blaženo spala ona, kakor more spati le tisti, ki je v svojem življenju delil kot pokojnica le ljubezen in dobroto. V dolgih vrstah so se prihajali k odru poslavljati vsi oni, ki so cenili, spoštovali in ljubili ljubo gospo Mari, in mnogi, ki jim je storila dobrega, kolikor je le mogla. Dne 28. aprila pa smo jo spremili na prijazno pokopališče k Sv. Križu, da si ondi odpočije med svojimi ljubimi Idrijčani. Ko smo jo polagali v grob, je nad pokopališčem gori v lesovju Magdalenke gore med brstecim bukovjem prepevala kukavica, v mehkeem pomladanskem solncu se je kopalo zelenje mladega gozda, čigar lepota je pokojnica, sama gozdarjeva hči, umela uživati z vso dušo. — K pogrebu je prihitela vsa Idrija: uradniki, rudarji, meščani. Resni so bili obrazi pogrebcev, brati je bilo z njih vse iskreno sočutje, s katerim je napolnilo njih srca slovo od drage pokojnice. Rajna je bila otrokom in vnukom svojim nad vse dobra mati in stara mati, sosedom modra svetovalka in blagohotna pomočnica, revežem velikodušna dobrotnica. Ko ji je smrt nenadno ugrabila moža v cvetju njegovih let in v dobi najuspešnejšega trgovskega delovanja, je sama vodila trgovino s čipkami s finim okusom in nenavadno vneto ter pridobila svoji tvrdki splošen ugled. To zlato srce naj se sladko spočije v ljubi zemlji domači!

— **Iz Zalca.** († Franc Juvan.) Iz žalske podružnice c. kr. štajerske kmetijske družbe nam pišejo: Dobili smo obvestilo iz Gradca, da je dne 27. aprila umrl nenadoma vsled srčne kapi generalni tajnik c. kr. štaj. kmetijske družbe g. Franc Juvan v 54. letu svoje starosti. Na galskem bojišču je družba izgubila svojega slovenskega tajnika g. inž. Holza; sedaj naglo umrli prvi družbin tajnik g. Juvan se je v družbinem glasilu z izvanredno toplimi besedami spominjal dela, ki ga je g. Holz v kratkem času svojega službovanja opravil za družbo. G. Juvan je služboval pri družbi 13 let in je storil veliko tudi za povzdigo spodnještaj. kmetijstva. Kot bivši ravnatelj kmetijskih šol v Hebu in Celovcu je razpolagal z obsežnim strokovnim znanjem, pri družbi pa je pokazal tudi mnogo organizatoričnega talenta; število članstva se je vsled sistematičnega nabiranja zelo

povzdignilo. Z Juvanom je utrpele družba veliko zgubo in prav želeli bi bilo, da bi se posrečilo najti primerno nadomestilo za njega, kakor za g. Holza. Ni dvoma, da družba rabi v teh kritičnih časih slovenskega tajnika, da gre tem lažje spodnještajerskim podružnicam na roke.

— **Iz Maribora** nam pišejo: (Draginja v Mariboru.) Cene raznim živilom so zopet izdatno poskočile. Najobčutljivejše so seveda pri onem živežu, ki je čisto popolnoma nepogrešljiv. Posebno čuti je to pri mesu. Čuditi se seveda temu ni posebno. Preveliki konsum začetkom vojne, je stanje vse živine izdatno znižal, tako, da po severnem Spodnjem Štajerju kmalu sploh ne bo več dobiti primerne klavne živine. Ne dolgo temu, sredi aprila, se je na sejmu prodajalo 4 do 5 tednov staro tele za 120 K do 170 K, a tele 8 do 9 mesecev po 190 K do 220 K. Kravo, srednjo, se je mestoma plačevalo po 600 K, a vola — do 1400 K. Svinjine je zelo malo in se je podražila nekoliko za en in polkrat. Brav je istakto poskočila v ceni za dobro tretjino. Mnogo krivde, zlasti pri mesu, je tudi na odjemalcih, ki večinoma kupujejo živino na prvo ceno. Z moko, oljem itd. ter s špiritom je isto. Poslednji se prodaja po 1 K 30 v liter v mestu, le v skladišču železničarjev se dobi še — po 72 v liter. Mleko velja 36 v in le redko je dobiti jajce za 10 v. — Preskrba civilnega prebivalstva je bila skraja, v kolikor je prišla kot oskrbovaltelica v poštev občina, zelo okorna. Šele na javno zahtevo se je magistrat potrudil, poskrbeti za več prodajališč, oziroma oddajališč krušnih, močnih in rižovih kart. Naval k tem oddajališčem je vedno zelo velik. Od minole nedelje naprej tudi po gostilnah in restavracijah ni dobiti več kruha brez krušnega listka, razun na kolodvorski restavraciji, pa tudi tu le za tiste, ki se z voznim listkom izkažejo, da imajo pred seboj daljšo vožnjo.

— **Umrj je** v Gorici v bolnišnici g. Karol Mlekuž, bivši učitelj v Brdih, doma z Boveškega.

— **V Gorici** se je poročil ondotni trgovec Anton Koritnik z gšč. Ido Brginčevico iz Srpence.

— **Privatni avtomobili** smejo v smislu odredbe tržaškega namestništva voziti od 9. ure zvečer do 5. ure jutraj v političnih okrajih Gorica, Gradišče, Tržič (Monfalcone) in Tolmin samo če imajo dovoljenje brigadnega poveljstva v Gorici.

— **Umrj je** v Lovrani stotnik domobranske havbične divizije Edvard Zottig. Njegovi sorodniki naj takoj naznanijo svoj naslov častniškemu koru nadomestne baterije L. F. H. D. Nr. 46. Dunaj, Kaiser - Ebersdorf.

— **Stoletnica hrvatskega književnika.** Dne 29. aprila je poteklo 100 let, odkar se je v Dubrovniku rodil hrvatski pesnik Anton Kazali. Njegova glavna dela so: pesem »Čoso«, »Sirotiča Lopujska«, »Zlatka«, »Glas iz pustinje«, »Grobnik« in »Cvet neimeni«. Dovršil je tudi prevod Homerjeve Iliade. Kazali je bil ilirec in velik rodoljub. Umrj je v Dubrovniku 17. januarja 1894.

— **Poljski begunci v Zadru.** »Naše Jedinstvo« javlja, da je v Zader prislo 38 poljskih begunccev. Odpeljejo se v Vranjo, kjer bodo obdelovali zemljo.

— **Vesti iz Hrvatske.** Hrvatski listi poročajo: Samoubojstvo žene častnika. Javljaju iz Sarajeva, da je jedna mlada žena, obavoještena o junačkoj smrti svog muža, pričuvnog nadporučnika, uzele večju količinu sublimata i položila sliku muža na desnu stranu prsiju, te si tada opalila hitac iz revolvera prema srcu. Tane je probilo sliku i tielo mlade žene. Rana je smrtna. Ali muž nije mrtav, već zarobljen. — **Novi slučaj kolere** u Osieku. U Osieku se pojavio jedan novi slučaj kolere. Obolio je jedan vojnik, koji je dan prije došao iz Djakova. Odmah su poduzete sve mjere opreza, te je vojnik izoliran, dok je iztraživanje dejkata urodilo pozitivnim rezultatom, pošto se dokazalo da se u tom slučaju doista radi o azijskoj koleri. — **Nova bolest?** Iz Šibenika javlja u 26. o. mj.: Jučer u 3 sata po podne djevojčica od 14 god. Milin od jednom zamrla, tako da su mišljeli da je mrtva, jer život ukočen, a niti bilo niti srce neko doba nije kucalo. Brzo pozvani liečnici ustanovili, usled micanja žila oćnili, da žive. Bockali su je iglicom i učinili 7 injeckica jakih, ipak bez uspjeha. Tek oko 8 sati dade znak života, pa malo poslije zaspj, a u jutro se probudila čila i zdrava i da se ničesa ne sjeća. Liečnici su analizovali krv, a danas je došao iz Zadra bakteriolog da ustanovi bolest.

— **Radi zlate ure.** Jelka Povh, doma iz Obreža na Kranjskem se je dne 6. februarja zabavala po raznih zabaviščih v Zagrebu s posestnikom Tomom Zmišem. Ko sta zjutraj vzela slovo, je Povhova Zmišu izmaknila zlato uro in verižico vredno 232 kron. Zmiš je drugi dan stvar opazil in jo prijavil redarstvu. Toda predno je policija izsledila Povhovo, jo je Zmiš srečal na ulici in pri tej priliki mu je vrnila uro z verižico. Ker pa je bila stvar že prijavljena oblasti, je prišla Povhova pred sodišče, ki jo je z ozirom na to, da je ukradene stvari povrnila, obsodilo samo na 14 dni težke ječe.

— **V kopališču Krapinske Toplice** je prispelo dosedaj že 73 strank s 114 osebami na zdravljenje.

— **»On desno, ona levo«**, to je naslov fine veseligr, ki se kaže do ponedeljka v kino »Idealu«. Sestavila sta igro znana avtorja budimpeštanskega Orfeja. Na sporedu je športna drama Veronika 160 : 10. V tork prvovrstni umetniški film. Smej se Bajazzo z svetovno znanimi igralkami Schildkraut in Ferdinand Bon.

— **Požar.** K tej večerajšnji, notici moramo pripomniti, da ogenj ni izbruhnil na št. 28, na Karlovski cesti, marveč na št. 16. Tudi ni povzročila ognja pod streho pozabljena svetilka, marveč je ogenj zanelila najbrže zlobna roka. Da se je ogenj tako hitro pogasil in ni napravil hujše škode, se je zahvaliti v prvi vrsti vojakom iz domobranske vojašnice, ki so prihiteli na pomoč ter požrtvovalno gasili.

— **Tatvina.** Pretekli teden je bilo v Krakovski ulici Terdinovemu hlapcu Franu Liparju iz hleva ukradene več obleke in nekaj čez 60 K denarja. Tatvino je izvršil neki vojak begunec, imenom Gregorič. Storičla so aretirali in izročili vojaški oblasti, ki ga je internirala na Gradu.

— **Preselitev trgovine.** Trgovina s špicerijo Karl Planinšek se je preselila na Dunajsko cesto št. 20 (hiša Kmetске posojilnice) v neposredno bližino svoje že tam se nahajajoče žgališnice kave.

— **Kopališče »Kolezija«** se odpre v nedeljo, dne 2. maja t. l. Več je razvidno iz današnjega oznanila.

— **Najden zaklad** tvori današnja priloga »Srečkovega zastopstva« v Ljubljani za marsikoga, ki se hode odzval v istej se nahajajočemu vabilu sreče. Sreča še biva na svetu in je naklonjena vsem, ki zaupajo in verujejo vanjo. Ko torej danes vsakomu ponuja svojo roko, naj se ji nihče ne odtegne!

— **V kavarni »Central«** vsak dan koncert salonske damske kapele. Jutri, v nedeljo, začetek ob 4. uri popoldne, ob delavnih ob 8. uri zvečer.

Razne stvari.

* **Brigadni general Hasler** padel. Iz Londona poročajo, da je brigadni general Hasler padel.

* **Slavni učitelj civilnega prava** na praški češki univerzi, dvorni svetnik in član gospodarske zbornice profesor dr. Emil Ott, je slavil večraj svojo sedemdesetletnico.

* **Bomba v libzonski pivovarni.** Iz Libzone poročajo: V neki tukajšnji pivovarni je eksplodirala bomba. En voznik in en delavec sta bila poškodovana. Več oseb je bilo aretiranih.

* **Izmena nemških in francoskih težko ranjenih.** Iz Berolina poročajo: Druga izmena težko ranjenih Nemcev in Francozov, ki naj bi se, kakor se je bilo predlagalo, pričela 1. maja, se je žal zakasnela, ker Francija še ni poslala svojega privoljenja.

* **Avstrijski vjetniki kot poljski delavci.** Petrogradske »Birdževija Vjedomost« poročajo: Avstrijski vjetniki so skoraj vsi zaposleni pri spomladanskih delih na kmetijah. V vsaki guberniji jih je do 10.000. Morajo skrbeti sami zase, ker dobivajo primerno plačo.

* **O znanem opernem pevcu Baklanovu** so pisali listi, da je služil kot poročnik v ruski armadi in da je padel na bojišču. Te dni pa je dobil ravnatelj dvorne opere na Dunaju Gregor od Baklanova iz Bukarešte pismo, v katerem poroča, da je na potu v Italijo, kjer se za dlje časa ustavi v Milanu.

* **Kako se postopa v Nemčiji z vojnimi vjetniki.** Iz Berolina poročajo: Napram nekemu sodniku »Lokalanzeigerja« je izjavil ameriški poslanik Gerard o ravnanju z vojnimi vjetniki v Nemčiji med drugim sledeče: Razloček v ravnanju z angleškimi in drugimi vjetniki ni nikakoršen. Splošno se more reči, da so povsod dobro in zadostno oblečeni.

* **Rad bi prišel na vojno ladjo.** Namreč Gabriel d'Annunzio, znani pesnik imperijalistične Italije. Vložil je tozadevno prošnjo na italijanskega mornariškega ministra, katero utemeljuje s tem, da je imel tudi Tegethof pri Misu na kronu svoje

ladje zgodovinarja, ki je pozneje opeval italijanski poraz. D'Annunzio hoče opevati tokrat italijansko zmago, ali pa umreti v valovih Jadranskega morja.

* **Nemci v Rusiji.** Glasom statističnih podatkov iz leta 1912. je bilo v tem letu na Ruskem 1 milijon 800 tisoč Nemcev. Izmed teh jih je prebivalo 1.720.000 v evropskih pokrajinah, 80.000 pa v azijskih. 25.000 Nemcev je živelo v mestih, ostali pa na deželi. V Petrogradu je število Nemcev znašalo 3% celokupnega mestnega prebivalstva. Največ Nemcev je bilo naseljenih v samarski guberniji, namreč 84%. 210.000 Nemcev je bilo zaposlenih v kmetijstvu in gozdarstvu, 90.000 v raznih obrti, 40.000 v rokodelstvu, 25.000 pa v trgovini. Ruska statistika navaja med Nemci 12.000 učiteljev, 5500 lekarnejev, 5000 uradnikov in 3000 umetnikov.

* **Bolgarski kralj Ferdinand** — zopet sprejet v katoliško cerkev. Oficijsko glasilo Vatikana, rimski »Osservatore Romano«, je prinesel poročilo, da je bolgarski kralj Ferdinand letos zopet prejel katoliško velikononočno obhajilo. Kralj Ferdinand je bil svoj čas izobčen iz katoliške cerkve, ker je dal svojega sina prestolonaslednika Borisa pravoslavno krstiti. Ker je bil kralj sedaj zopet pri obhajilu, je seveda brez dvoma, da je izobčenje preklicano. Nemški listi pravijo, da ima neki nemški misijonar v Sofiji največjo zaslug na tem. Kralj je torej katoliške vere, kraljica — rojena princezinja Reuss — je protestantka, prestolonaslednik je pa pravoslavni.

* **Recitiranje svetega pisma v sinagogi.** Židovska občina v Charlottenburgu je hotela prirediti pobožnim židovskim dušam posebni užitek. Povabila je znano nemško igralko z Reinhartovega gledališča, Hedviko Wangelovo, da recitira v šarlotenburški sinagogi posebno krasno mesto iz starega zakona. — Recitacijski večer se je pričel ob velikanski udeležbi pobožnih Židov, ki so strašno strmeli, ko je pričela Wangelova čitati iz — novega zakona. V sinagogi je nastal nemir, oglasili so se protesti in klici ogorčenja, toda Wangelova je le prenehala čitati sv. pismo, da prične pravcato pridigo, v kateri je pozivala Žide, da se spreobrnejo in pokristjanijo. Ogorčenje je naraščalo, ljudje so zapuščali sinagogo, Wangelova pa je pridigala s povzdignjenim glasom naprej. Končno se je spomnil nekdo na orgle ter je zaigral propovedniški nekaj krepkih koralov v fif. To je pomagalo. — Wangelovo so naznanili sodišču radi motenja vere.

* **Dušeči klorovi plini.** Iz Pariza poročajo: Listi priobčujejo daljša poročila očitvecev o zadnjem nemškem sredstvu, neke vrste strupenega plina, ki ga spuščajo Nemci proti francoskim pozicijam. Francozi so opazili, da se v nemških strelskih jarkih pripravlja nekaj posebnega. V strelskih jarkih so napravili Nemci posebne odprtine. Nemci so počakali na ugoden veter ter so potem iz posebnih posod z močnim pritiskom spuščali pline. Ti plini so bili, kakor se je dognalo, klorovi plini. Francoski vojaki so videli z začudenjem se valiti proti sebi gost črnkast dim, medtem ko so Nemci izrabili zmedo Francozov, zapustili strelske järke, medtem ko je artiljerija z vso silo obstreljevala francoske pozicije. Najspretnost nemški vojaki so pokrili svoj obraz z nekako masko, ki jim je omogočala prekorajiti brez ovir nevaren pas plinov. — Celotno francosko časopisje razpravlja o tej porabi strupenih plinov pri nemški armadi, ter trdi, da se mora samo tem plinom pripisovati, da so se zavezniki umaknili. Zaveznikom pa se je pozneje posrečilo zopet pridobiti izgubljene pozicije, tako da Nemci niso imeli nobenega uspeha. Uporaba takih sredstev je nov dokaz za barbarsko bojevanje Nemcev. Razven tega je v protislovju z vsemi pravili vojevanja in je, kakor trdi »Agence Havas«, po določilih konference v Haagu, ki so se odobrili tako na Dunaju kakor v Berlinu, direktno prepovedane. »Tamps« se tudi pridružuje prote-

stom drugih listov in izjavlja, da se je ta nesramna mahinacija izvršila s prevdankom in z vsemi pripomočki nemški vede. Nekateri vojaški kritiki, tako nadpolkovnik Rousset pozivlja v »Petit Parisien«, general Berthaut pa v »Petit Journal« francosko vlado, da naj nikar samo ne protestira, marveč vporablja tudi enaka sredstva.

Brzjavna poročila.

Nemški letalci bombardirajo Ipswich.

London, 30. aprila. (Kor. urad.) Reuterjev urad javlja: Izmed bomb, ki so jih sovražni letalci vrgli na Ipswich, je ena padla na streho hiše, v kateri je stanovala rodina, obstoječa iz treh oseb. Bomba je padla v spalnico 12letne hčerke, ki pa se je rešila. Hiša in obe sosednji poslopji so se unele in zgorele. V Bury St. Edmundsu so tudi zgorele 3 hiše.

London, 30. aprila. (Kor. urad.) »Times« javljajo: Nemška zračna ladja, ki je ponoči ob 12. in 20 minut plula nad Ipswichem, je vrgla 5 bomb. Deset minut kasneje so gorele 3 hiše. Gasilci so s trudom pogasili požar. Ubit ni bil nihče, a tudi, kolikor je znano, nihče poškodovan. — Iz Bury St. Edmundsa javljajo »Times«: Danes ponoči okrog 1. je letela nad mestom zračna ladja. Neki trgovec je slišal motor, a že v tem trenutku je videl, da je v plamenu njegova trgovina. Takoj na to je druga bomba zadela neki hlev, ki je tudi jel goreti. Na to je zrakoplov plul proti mestni periferiji, kjer je vrgel še tri bombe.

Bombardiranje Belforta iz zraka.

Basel, 30. aprila. (Kor. urad.) »National Zeitung« javlja: V Petit Fontainesu je jelo goreti v veliki graščini, kjer je bilo nastanjeno vojaštvo. Zgorelo je mnogo živine in sena. Domneva se, da je povzročila požar bomba nemških letalcev. Cenura je prepovedala vsako razpravljanje v časopisih o vzrokih nesreče.

Turško poročilo o operacijah v Dardanelah.

Carigrad, 30. aprila. (Kor. urad.) Poročilo Agence telegraphique Millii: Glavni stan objavlja: Pri Kabatepe na polotoku Galipoli je sovražnik poskusil razne akcije, da bi se rešil iz klešč, v katere je zašel, toda naše čete so vse te poskuse zavrnile in prisilile sovražnika, da se je umaknil 500 metrov daleč od obrežja in pobegnil pod območje ognja njegovih ladij. Zadalji smo mu ogromne izgube. Izkrcevalni poskus, ki ga je sovražnik izvedel pod zaščito dela svojega brodovja, se je popolnoma ponesrečil. Z ostalih bojišč nimamo poročati ničesar pomembnega.

Protest grškega metropolita galipolskega.

Carigrad, 30. aprila. (Kor. urad.) Grški metropolit v Galipoliju je poslal ekumenskemu patrijarhu glede obstreljevanja Madytosa po sovražnih letalcih to-le brzjavko: Angleži so z bombami obstreljevali Madytos in s tem povzročili smrt škofijskega vikarja in več meščanov. Protestiramo odločno proti tej brutalnosti Angležev, ki trde, da spadajo k takozvani kategoriji civiliziranih narodov.

Angleške izgube.

London, 30. aprila. (Kor. urad.) Danes objavljen seznam 13 ranjenih častnikov angleškega ekspedicijskega kora v Sredozemskem morju navaja tudi imena dveh generalnih majorjev, izmed katerih je eden podlegel svojim ranam.

Turški komuniké s kavkaške fronte.

Carigrad, 30. aprila. (Kor. urad.) Iz Erzeruma javljajo: Tri dni že trajajo spopadi med izvidnimi patruljami. Sovražnika smo z izgubami odbili na celi fronti. Južno od Artvina so se Rusi po dvehurnem boju umaknili v vzhodni smeri.

Eksplodija v ruski tovarni za razstrelivo.

Petrograd, 1. maja. (Kor. urad.) Poročilo petrogradske brzjavne agenture dne 30. aprila: Včeraj zvečer se je izvršila v tovarni za razstrelivo Ohta eksplozija, ki je poškodovala več hiš ter razdejala neko delavnico, ki je imela manjši pomen. Škoda se bo dala v najkrajšem času popraviti. Razdejani so bili v glavnem stanovanjski prostori. Neko skladišče razstreliva in nabitih krogel je ostalo popolnoma nepoškodovano. Dela v tovarni bodo ustavljena samo za nekaj dni, da bodo očistili prostore razbitih šip. Število žrtev še ni dognano.

Združenje držav Južne Amerike.

Pariz, 29. aprila. Iz Rio de Janeira poroča »Tamps«: Brazilske zunanji minister Lauro Müller je odpotoval v Uruguay, Argentino in Čile, da se pogovori z zunanjimi ministri teh držav Južne Amerike. Nastala je za to potrebnost vsled amerikansko-mehikanskega konflikta.

Gospodarstvo.

— **Ljubljanska kreditna banka** je imela danes dopoldne občni zbor. Zaradi pomanjkanja prostora smo morali poročilo odložiti za pone-deljek.

— **Mestna hranilnica ljubljanska.** Promet meseca aprila 1915: 1038 strank je vložilo 855.076 K 08 v, 1288 strank je dvignilo 571.202 K 82 vin., torej več vložilo 283.873 K 26 vin. Število vložnih knjižic 29.962.

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali:

Za Rdeči križ: Ivan Kreft iz Braslovč 10 K, mesto venca na krsto pokojnemu g. Franju Fuchsu, dimnikarju v Celju.

Za slovensko trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani: g. Robert Walland v Ljubljani 20 K, daroval v znak hvalečnosti za nepričakovano petje povodom pogreba svoje soproge.

Srčna hvala!

Spominjajte se „Rdečega križa“.

Današnji list obsega 12 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Kdor išče cenen nakup za porabnostne in priložnostne predmete vseh vrst, naj zahteva po dopisnici od priznane zmožne firme Prva tvornica, na Jan Konrad, c. in kr. dvorni dobavitelj, Most št. 884 (Češko), bogato ilustrovani glavni katalog s 4000 slikami, ki ga imenovana firma na željo vsakomur pošlje gratis in franco. (Glej inseratni del!)

Kamen v mehurju!

Dr. Bergerja brošura proti poštini za nazaj brezplačno. M. Wojacek, München, Paul Heystraßasse 5. 821

Velika svota denarja

se zamore naključiti vsakomur, ki postane naš naročnik. — Brezplačna pojasnila pošilja: 545 Srečkovno zastopstvo 1. Ljubljana

Meteorološko poročilo.

Vidna naj. morjem 200:2		Sredn. 1. zračni tlak 736 mm			
aprila	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
30.	2. pop.	736.5	22.6	sl. zah.	jasno
„	9. zv.	737.2	13.8	sl. jvzh.	„
1.	7. zj.	737.9	9.0	sl. svzh.	brezoblač.

Srednja večerajša temperatura 14.8, norm. 12.0. Padavina v 24 urah mm 0.0.

Potrim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš dobi, preljubljeni brat, stric in svak, gospod

Ivan Nabernik

c. kr. sodni svetnik v p. in posestnik ter častni član „Glasbene Matice“.

danes popoldne ob 1/2 7. uri v 73. letu svoje starosti, previden s tolažili sv. vere, po dolgi, mučni bolezni, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega rajnika bude v nedeljo dne 2. maja t. l. ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti „Pred igriščem“ št. 1 na pokopališče k sv. Križu.

Priporočamo ga v blag spomin in molitev.

V LJUBLJANI, dne 30. aprila 1915.

Žalujoči rodbini: Nabernik in Premk.

1116

Mestni pogrebni zavod.

„Društvo slovenskih častnikov“ v Ljubljani naznanja tužno vest, da je danes umrl njega častni član, preblagorodni gospod

Ivan Nabernik

sodni svetnik v p., hišni posestnik i. t. d.

Pogreb bo jutri v nedeljo, ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti „Pred igriščem“ št. 1.

Bodi mu časten spomin!

Odbor.

1121

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša iskreno ljubljena soproga, gospa

Katarina Majerle

včeraj ob 11. uri po noči, previdena s tolažili sv. vere, udano preminila. Pogreb nepozabne ranjce se vrši jutri, v nedeljo ob 4. uri popoldne. Bodi ji blag spomin!

Črnomelj - Stari trg, dne 1. maja 1915.

1122

Žalujoča rodbina Marko Majerle.

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA

parfumerija, fotografična manufaktura itd.

Oblastveno koncesijonirana prodaja sirupov.

Ustanovljena leta 1897.

Anton Kanc

Ljubljana, Zidovska ulica 1.

Ceniki na razpolago.

Ceniki na razpolago.

Nitro pozabiljo

množi ljudje hude bolečine v križu, bodenje in tiganje, protin in revmatizem, ki so ga morali prestajati

in si mislijo, da je zdaj pač vsega konec; če se pa bolečine pojavijo nanovo, pa Fellerjevega bolečine tolažečega rastlinskega esenčnega fluida z znamko »Elsafluid« zopet ni pri ro-

kah! Naj te vrstice naše bralce opozore na to, da naroče 12 steklenic franko za 6 K od lekarnarja E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 238 (Hrvaško), najbolje skupaj s Fellerjevi-

mi odvajalnimi rabarbarskimi kroglicami z znamko »Elsakroglice (6 škatlic franka 4 K 40 v), ki bi jih morali imeti doma ob gorečici, želodčnih bolečinah, zapeki, napenjanju, po-

manjkanju slasti ter kislem vzpehavanju. Mnogi zdravniki rabijo to preizkušeno sredstvo v praksi in se prav pohvalno izražajo o dobrih uspehih. No — — —

Predstave „Kino Centrala“ v deželtnem gledališču

so ob delavnikih ob 4. popoldne, ob 6. in ob 9. zvečer, ob nedeljah in praznikih ob pol 11. dop., ob 3., 5. pop., 7. in 9. zvečer.

Največja izbira žalnih klobukov.

Priporoča se
solidna trrdka**modni salon**specialno damskih in otroških slamnikov
ter svilenih čepic v najnovejših oblikah.**MARIJA GÖTZL, Židovska ulica šte. 8.**

Vnanja naročila obratom pošte in na izbero.

Priznana
najnižje cene.Popravila slamnikov
se lahko sprejema.

533

5 vinarjevstane dopisnica, s katero dobite
zastonj in poštne prosto mej
glavni katalog s 4000 podobami.

„Prva tvornica ur“

JAN KONRAD, c. kr. dvor. dobavitelj. Most 885. (Češko).
Nikljasta ankerica K 380, boljše kakovosti
K 420, v starosrebrnem kovinskem rokoko
okrovju K 480, s švicar. kolesjem na sidro
K 5—, Vojne spominske ure K 550, radi-
jeve žepne ure K 850, nikljasta budilka
K 290. Razpošiljanje po povzetju. Brez
rizika. Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.**Ivan Bizovičar**

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana 839

Kolezijska ulica št. 16

priporoča svojo bogato opremljeno
vrtnarstvo ter okusno izdelane
vence, šopke in trakove.„Izposojevanje
ob mrtvaških odrh
drevesne cvetlice.
kakor tudi najti-
nejše dekoracijske
cvetlice za dvorane
in balkone.“Vsakovrstne sadike do
najzlahtnejših cvetic in
zelenjadi. Sprejemam na-
ročila na deželo. Vsa na-
ročila se izvršujejo točno
in solidno.Brzjavke: I. Bizovičar,
vrtnar, Ljubljana.

Selenburgova ulica št. 1 (nasproti Kazine).

Umetniške razglednice

izbrane reprodukcije prvih svetovnih umet-

nikov — nad 2000 najlepših vzorcev — se dobé

na drobno in debelo v prvi in edini specialni trgovini razglednic
in pisemskega papirja**MARIJA TIČAR,**
LJUBLJANA.

Sv. Petra cesta št. 26. (nasproti hotela Tratnik).

Renomirana trgovina v Gorici išče
za takoj spretno 1060**prodajalko.**Za občevarje z odjemalci je neob-
hodno potreben slovenski, italijanski
in nemški jezik. Reflektira se samo
na trgovsko moč, z lepo pisavo in
verzirano v občevarstvu s strankami.Ponudbe pod „Trajno mesto
100/1060“ na upravn. »Slov. Naroda«.**Teodor Korn**

(poprej Henrik Korn)

pokrivač streh in klepar, vpojalec
strelododov, ter instalater vodovodov
Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.Priporoča se sl. občinstvu za izvrše-
vanje vsakršnih kleparskih del ter po-
krivanje z angleškim, francoskim in
tuzemskim škrliljem zasbest-cementnim škrliljem (Eternit) patent Matschek
z izbočno in ploščnato opako, lesno-
cementno in strešno opako.Vsa stavbinska in galanterijska kle-
parska dela v priznani solidni izvršitvi.

Mišna in kuhinjska oprava. Posteljena posoda.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

Samo

2dneva
v tednu.

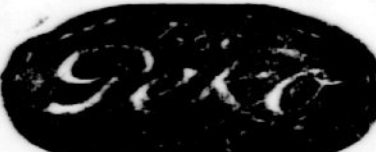
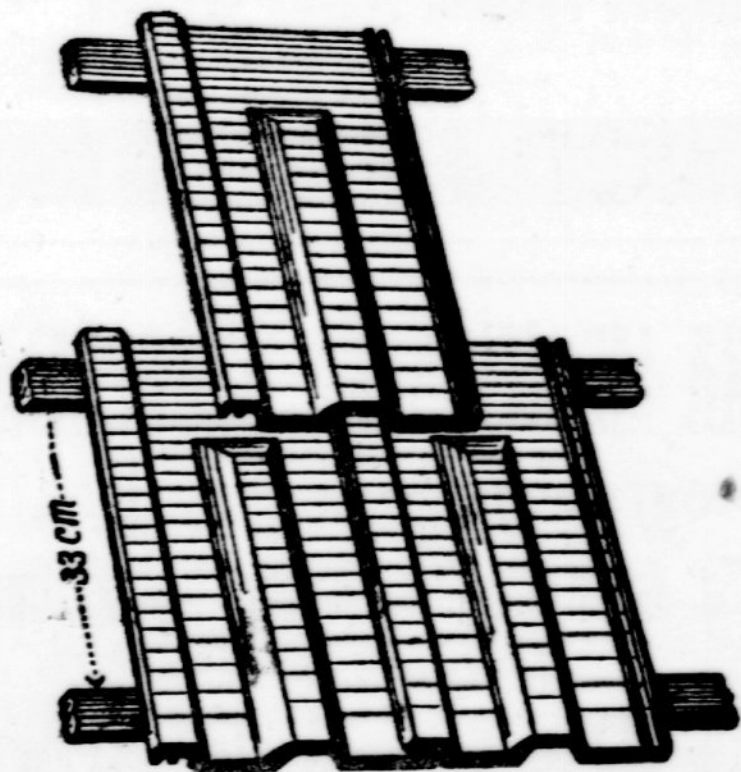
Velikanska množina novih

OSTANKOV

blaga za obleke in perilo!

Ostanki se prodajajo vsako sredo in soboto v prvem
nadstropju pri podjetju„HERMES“ Bratov Vokač v Ljubljani, Selenburgova ulica 5
(nasproti pošte).

979

Peter Kozina & Ko.tovarna čevljev v Trzinu, na Gorenjskem.Prodaja svoje lastne izdelke na debelo in drobno
v Ljubljani, Breg, nasproti sv. Jakoba mostu**F. P. VIDIC & KOMP., LJUBLJANA**

: tovarna zarezanih strešnikov :

ponudi vsako poljubno množino dvojno zarezan

strešnik-zakrivač

: s poševno obrezo in priveznim nastavkom. :

Brez odprtih navzgor! Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti.

Na željo posameznika
tako vzorec in popis.
Spretni zastopniki se sprejmejo.**Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.**

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 800.000.

4 3/4 0/0

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.

Pogled na Angleško.

Minulo nedeljo je v »N. f. Presse« priobčil član avstr. gosp. zbornice članek o Angleški in njeni udeležbi v sedanji svetovni vojni. Sedanjemu času ni primerno, da bi razpravljali o političnem namenu in pomenu tega senzacionalnega članka. — Nam je dal ta članek le povod, da širše slovensko občinstvo v velikih potezah nekoliko seznanimo z državo, z angleškim narodom in njegovo politiko, da si bo lažje moglo napraviti sodbo o udeležbi te države v sedanji vojni.

Angleški narod ni plemo zase. Nastal je iz keltske, germanske in normanske krvi, a ker živi na otokih, ker ga loči morje od vseh drugih narodov, se je popolnoma samostojno razvil in tvoril dandanes tako samostojno individualnost kakor noben drug narod v Evropi. Morje je razdelilo za Angleža svet na dva dela z najbolj natančno mejo, v domovino in v tujino. Od časov kraljice Elizabete in velikega Cromwella je na Angleškem v veljavi sistem, odpahiti in odstraniti vse, kar je v narodu tujega, ter vdusi vsak tuj vpliv. Ta sistem je v jeziku in v navadah, v tipu cerkvene vere, v vseh državni, javnih in zasebnih uredbah, v vsem nehanju in delovanju, dal angleškemu narodu njegov zasebni, nad vse izraziti, samostojni značaj. Anglež se od Nemcev, Francozov in Italijanov dosti bolj razlikuje kakor n. pr. Slovan.

Anglež je sam svoj. Kristijanstvo je tudi Angležem prineslo prvo kulturo, a čim je narod tej kulturi dorasel, je začel boj proti katolicizmu. Ta boj je bil v prvi vrsti boj proti papizmu, to je boj angleške individualnosti proti veljavi rimske, torej tuje cerkve.

Angleška je bila dolga stoletja država velikašev in hlapcev in velikaši so se med seboj bojevali in pobijali, kakor velikaši v nemškem cesarstvu. Toda pod velikim Cromwellom in kraljico Elizabeto so se Angleži združili v celoto in postali enotni narod in ta enotnost je pridobivala od stoletja do stoletja več moči na zunaj in večjo znotranjo silo, med tem, ko je bilo v Evropi še vse po starem.

Angleška je bila dolgo časa že velika in močna država, ko še ni imela svetovne veljave. To je začela šele po končani tridesetletni vojni. Ta vojna, vsled katere je posebno trpela Nemčija, je bila povod, da so najboljše delavske moči zbežale na Angleško in ponesle seboj ogromne kapitale, kar je prej agrarno in pomorsko Angleško spremenilo v prvo industrijsko državo. Šele kot industrijska država si je Angleška pridobila svetovno veljavo. Zaradi svoje industrije je iskala kolonije in čim bolj je rasla njena industrija in so se razširjale njene kolonije, tem bolj je morala gledati na to, da ohrani gospodstvo na morju. Uničila je pomorsko in kolonijalno silo Španske, uničila je pomorsko in kolonijalno silo Nizozemske, ker bi bila sicer sama propadla.

O Nemcih se pravi, da sta jih vzgojila šomašter in korporal, o Angležih se pravi, da sta jih vzgojila pomorski kapitan in krmljar. Obe šoli sta trdi in vzgajata trdne ljudi, obe šoli sta si podobni, a sta vendar različni. Angleži so kot pomorski narod prej kakor vsi narodi imeli priliko, spoznati, kako koristna in potrebna je pokornost; na ladji pokornost kapitanu, v političnem življenju pokornost voditeljem. Na morju, kadar je bila ladja v nevarnosti, kadar so valovi metali ladjo sem in tja, so se Angleži naučili, kako važno je, da ljudje v vsaki nevarnosti skupaj drže in se brezpogojno pokoravajo zapovedim kapitana in krmljarja in na ladji so v urah počitka zopet spoznali, da so si v življenju, kadar ni nevarnosti, vsi bratje in vsak zase svoboden človek. Ali si je mogoče misliti boljše šolo za življenje? Pokornost in svoboda nista na Angleškem nikako nasprotje, kakor v gotovih drugih državah. Narod pomorščakov, kakor so Angleži, se je na ladjah naučil spoznavati, da je velikost njegove domovine, da je blagostanje vsakega posameznega Angleža odvisno na eni strani od tega, da se vsak poveljnikom pokorava, na drugi strani pa, da zamore poveljnik svoje odgovornosti polne dolžnosti dobro izvrševati le s sodelovanjem svobodnih mož. Iz tega se vidi, da imajo tudi Angleži svoj način discipline, ki je pa seveda različen, recimo od francoskega ali nemškega načina. Pokornost na eni strani, svoboda na drugi strani, to je Angleže naredilo velike. Nemški filozof Kant, ki Angležev ni posebno ljubil, jim je napisal sledeče spričevalo: »Angleži kot ljudje in v razmerju med seboj, so »das schätzbarste Ganze von Menschen« kot država proti drugim državam, pa so neizprosni, brezobzirni in gospodstven-

željni.« — Kant je povedal golo resnico. Angleška je država, kjer vlada največja svoboda in kjer je pravica najboljše zavarovana. Anglež je postavi tako pokoren, kakor pomorščak svojemu kapitanu, v vsem, kar ne spada pod postavbo pa uživa in tudi izrablja svojo svobodo v polni meri. Ravno vsled tega vidimo, da na Angleškem že davno več ne poznajo takih domačih političnih bojev, ki na kontinentu razvnamajo še najhujše strasti. Tam je postava že vse uredila in obstojita pravzaprav le še dva problema: homerule za Irsko in demokratiziranje do popolnosti, kajti demokratična je Angleška, četudi ima veliko in mogočno aristokracijo.

Zasluga, da so se razmere na Angleškem tako razvile, pripada srednjemu stanu. Tako vrlega, delavnega, izobraženega srednjega stana, kakor je na Angleškem, ga ni nikjer več na svetu. To je priznal sam rajni Aleksander pl. Peez, član avstrijske gospodke zbornice, in nemški publicist velikega ugleda, ki je leta in leta opozarjal nemški narod, da pride končno med njimi in Angleži do velike vojne.

Srednji stan je vzgojil tudi angleški delavski stan. Ni še dolgo tega, kar je bilo v nekem berolinskem listu čitati poročilo o velikem ljudskem shodu, na katerem so delavci razpravljali o vojni. Poročilo je reklo, da je občudovanja vredno, kako sigurno obvladujejo delavske mase parlamentarne običaje, kako preudarno govore in kako imajo sploh tako popolno socijalno in politično kulturo, kakršno si morejo mase pridobiti samo v stari, popolnoma zavarovani demokraciji.

Ni dolgo tega, kar je bilo v italijanskem parlamentu proklamirano načelo, da je sacro egoismo, sveti egoizem, najvišje državno načelo. Novega ni to nič, kajti v resnici so se države vedno tega držale, v vseh časih in pri vseh narodih. Pri Angležih je to spoznanje le dosti bolj razvito, kakor pri teh in onih drugih državah. Angleška zunanja politika je vedno uravnavala svoje postopanje zgol in izključno po interesih lastne države. Vsa prijateljstva in vsa nasprotja Angleške z drugimi državami, so bila vedno uravnana samo po tem, kaj je za Angleško bolje. Zato je Angleška imela že prijateljske zveze z vsemi mogočnimi državami, prišla z njimi v navskrižje in se zopet z njimi pobotala. Največ vzele nam daje za to minulo stoletje. Angleži so bili največji nasprotniki Francozov; Angleži so bili pred sto leti zavezniki Rusije, so jo v krimski vojni leta 1854. porazili, so ji po vojni s Turčijo leta 1879. iztrgali iz rok vse pridobitve in ji končno naglali Japonce na vrat, zdaj pa so zavezniki Rusije.

V mnogih državah nima prebivalstvo dosti zmisla za zunanjo politiko. Na Angleškem pa ga ima ves narod. Vsak Anglež od najmlajšega lorda pa do zadnjega pastirja se čuti kakor solidaren deležnik pri velikem podjetju, zavedajoč se, da je vsak dobiček, ki ga napravi njegova država, tudi dobiček zanj. Zato so Angleži v zunanji politiki vedno edini, ker vsak najznamenitejši človek lahko spozna, kaj je za skupnost dobro in kaj ne. S tako politiko je ustvarila razmeroma majhna Angleška imperij, kakoršnega svet še ni videl. Nekdanji rimski imperij je obsegal 4 milijone kvadratnih kilometrov in je imel 120 milijonov prebivalcev, današnja Velika Britanija pa vlada nad 33 milijoni kvadratnih kilometrov in 440 milijoni prebivalci. Ena četrtina celega sveta je pod gospodstvom angleškega naroda. Poleg Angleške sta pač še dve veliki državi na svetu, namreč Rusija, čije posest znaša 22 milijonov kvadratnih kilometrov s 173 milijoni prebivalcev, in Francija, ki ima 10 milijonov kvadratnih kilometrov, a samo 53 milijonov prebivalcev.

Smoter vse angleške zunanje politike je, ohraniti to posest, jo zagotoviti in če mogoče razširiti.

(Dalje prihodnjik.)

Cena: 1/2 steklenice K 1:20, 1/1 steklenica (zadostna mesece) K 3.—

Kdor Odol dosledno rabi vsak dan, po naših današnjih vednostih kar najbolje neguje zobe in usta.

Proda se zaradi takojšnjega odpotovanja: lepa ital. postelja z vstavkom in svil. odejo, blazinami, politirana omara za obleke, dam. pis. mize, prevlečena omara za obleke, stolček (Stockerl), staroangleška umivalna servisa, poletni damski klobuki. Ogleda se lahko samo popoldne v Slomškovi ulici št. 21.

Sprejmeta se dva pomočnika železninske stroke.

Ponudbe pod „Trajna služba“ 1074“ na upravn. »Slov. Naroda«. 1074

Zdravilišče Rogaška Slatina
Južne železnice postaja, Štajersko.
Najmodernejša higijenska naprava. Zlasti pripravo za rekonvalescentno vajo. Izborni zdravilni uspehi pri žlednih in brevenstih boleznih, arčni nevralgiji, nevralgiji.
Ortopedični zdravilni zavod.
Sezija od aprila do oktobra.
Prospekti pri deželnem zdravilišču.

Nobena kapljica ne koristi tako žledem, kot pristni žledolčni likér

Blizu in daleč Vse ga pozná, Kdor ga imá, Ima zdravje domá!

Zahtevajte pristni „FLORIAN“ Zavračajte ponaredbe!

Naslov za naročila „FLORIAN“, Ljubljana.

Postavno varovano.

Modni salon Stuchly-Maschke
Ljubljana
Židovska ulica št. 3 Dvorski trg 7.

Solidno blago.

Popravljanje žalnih klobukov.

Priznana nizke cene.

Moderna ročna dela in materijal

M. DRENİK

Ljubljana, Kongresni trg 7.

Bombaž in preja za nogavice. — Predtiskarija. Vezanje na roko in stroj. Plisiranje.

Zunanji naročilom se ustreza vestno in točno.

Za birmance in botre

priporoča tvrdka

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica 9

svojo bogato zalogo oblek

po najnižjih cenah in solidni postrežbi.

986

Postavno

varovano.

Edina izdelovalnica mojih patentovanih

spominskih prstanov.

Zahtevajte cenik istih!

Zahtevajte cenik istih!

Bogata zaloga

„ birmanskih daril „
po priznanih nizkih cenah. Blago samo iz prvovrstnih tovarn.

LUD. ČERNE, juvelir in trgovec,
Ljubljana, Wolfova ulica 3.

Oh 100 letnici

KOLES

stojte na

višku moderne tehnike

Es-ka in Adler kolesa

domače tvrdke

A. GOREC

špecialne trgovine s kolesi in deli

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 14

(„Novi svet“, nasproti Kolizeja).

PEGE

dr. A. Rixa pasta Pompadour.

Popolnoma neškodljivo. Poizkušnja K 1—, veliki lonček K 3—, Dr. A. Rixa biserno mleko, tekoč puder, rožnat, bel in naravno rumen, steklenica K 3—. Diskretno razpošilja Dr. A. Rix, kem. laboratorij Dunaj IX., Berggasse 17 E. Zaloge v Ljubljani: Lekarna »Zlati jelen«, drog. A. Kanc, drog. »Adrija«.

Mnogo denarja prihranilo kolesarji!

K 95— namesto K 145—, razpošiljam za reklamo, 500 novih „Torpedo“ prostotečnih koles, modeli 1915; elegantno grajeni, lahkotekoči, s la pnevmatikami, kompletno in s 3 letno garancijo. Sveži močni plašči po K 6—, 7—, 8—, 9—, 10—, 11—, 12—, 13—, 14—, 15—, 16—, 17—, 18—, 19—, 20—. Popravila, emajlir. in ponikanje in vse kolesarske potrebitve po cenah na debelo.

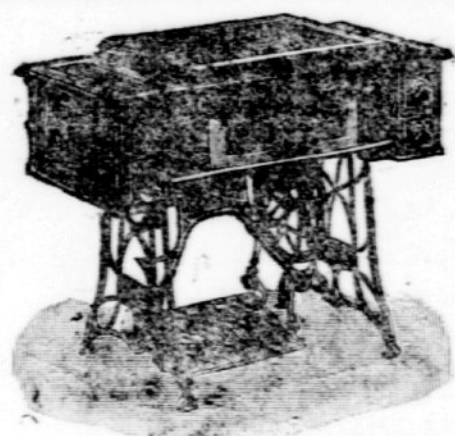
A. Weissberg, tvojniška zaloge koles in šivalnih strojev, Dunaj II., Untere Donaustrasse 23 III. Katalogi gratis. Slov. dopisovanje. Na obroke izključeno. Firma ustanovljena leta 1898.

Kneza Auerperga
radioaktivno
termalno kopališče

Toplice na Dolenjskem.

Dolenjskih železnih postaja Straža-Toplice. Gorki vrelec 38° C, čez 30.000 hektolitrov radioakt. termalne vode vsak dan, veliki basini, posebne kopeli, mahovne kopeli, elektroterapija, masaža, komfortno opremljene sobe, izborna restavracija. Zdravi se: revmatizem, protin, neuragije (ischias), neurastenija, histerija, ženske bolezni itd. Prospekte razpošilja topliško ravnanstvo. Sezija od 1. maja do 1. oktobra.

1090

Gritzner-jev šivalni stroj

najboljši sedanjosti za rodbino in obrt. Krasna oprema, lahek tek. Učenje brezplačno v hiši.

Vez, stika, krpa nogavice in perilo.

Edina tovarniška zaloge šival. strojev in koles

JOS PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7

blizu frančiškanskega mosta, levo za vodo.

Zahvaljevanje cenik. Priidim tudi na dom zaradi dogovora.

10 letna garancija!

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priloga svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdote daleč nadkrijujoči dobroti kakor tudi svoje priznani izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

3910

Sanatorium Emona
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI.
PORODNIŠNICA
LJUBLJANA, KOMENSKEGA ULICA 4
SEF. ZDRAVNIK PRIMARJ DR. FR. DERGANČ

Hrastova drva
1 m dolgo izdelana, kupim vsako množino, postavljena v vagon na železniški postaji. Pozor! Jos. Samsa, Hirska Bistrica.

994

Cvetlični salon

Viktor Bajt

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.

Sopki, venci s trakovi in napisi se izdelujejo po najnižjih cenah. Delo okusno vezano. Velika zaloge krasnih suhih vencev.

Priporoča se z odličnim spoštovanjem

Viktor Bajt.

Naslov za brzojavi:

Viktor Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

Semenj za posodo

od 5. do 17. maja.

1102

Prodaja Karlovarskega porcelana, emajla in lepotečnih predmetov po najnižjih cenah kakor vedno **Resljeva cesta.**

Za mnogobrojen obisk prosim

KUS.

Izboljšajte promet v svoji gostilni z najboljšim in najcenejšim plzenskega tipa češkim budejeviškim željniškim pivom.

Zahtevajte ga v gostilnah ljubljanskih, v grand hotelu Balkan, Trst, hotelu Lacroma, Gradec, palači prve hrvatske Medione Zagreb, Napredak, Sarajevo, Beranek, Banjaluka i. t. d. Informacije podaja češka željniška pivovarna v Čeških Budejevicah, Roza Rohman, Ljubljana, Bogumil Ponka, Trst.

2638

Obvestilo.

Dne 11. maja 1915 ob 9. uri dopoldne se bodo vršila pri c. hr. okrajnem sodišču v Kranju sodna dražba najpripravnejšega stavbišča, obstoječega iz 2 parcel v Kranju in pa novo dozidane hiše na Primskovem (četrt ure od Kranja) pripravno za vsakega obrtnika, posebno pa za vsakega upokojenega uradnika ali duhovnika.

1091

Kupci, ki bi se zato zanimali, se opozarjajo na to dražbo in se vljudo vabijo k udeležbi.

Binkoštna darila.

Za birmance modre in bele obleke za dečke in deklice.

Največja izbira damskih in moških oblek. Priznana najnižje cene.

1999

Ljubljansko preje Angleško skladišče oblek O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5—6.

Najboljše
ogrske in kranjske salame

fino, sočno šunko (gnjat), kranjske klobase, prekajeno meso, slanino s papriko, najboljši pristni emondolski sir ter sladko: čajno surovo maslo priporoča tvrdka:

J. Buzzolini

delikatesna trgovina

Ljubljana, Lingarjeva ulica.

Vsakanje pošiljate od najmanjše do največje množine po najnižji ceni.

130

STOCK COGNAC MEDIZINAL

parne destilacije

CAMIS & STOCK

Barkovlje

v uradne plombriranih steklenicah.

Dobi se povsod!

3386

Novo za pomlad!

Za dame:

modni niski čevlji, lične american oblike, la chevreau z lakapicami, na gumb in s jermenčki,

elegantni niski čevlji, nova kratka fasona, la chevreau z lakapicami, na gumb in vrvico,

solidni niski čevlji, eleg. nove fasone, la chevreau temnorjave barve, na gumb in vrvico,

trpežni niski čevlji, american in druge oblike, la Willowcalf, temnorjave barve, s jermenčki in gumbi,

Glacé niski čevlji, k lahkim svitlim oblekam, odprte Pumpas oblike in s špango,

Lakasti niski čevlji, samo moderne oblike.

Za gospode:

elegantni chevreau čevlji fine kvalitete, american in navadne oblike s in brez lakapic,

trpežni boxcalf čevlji, moderne fasone,

temnorjavi čevlji, fini chevreau, elegantne oblike,

temnorjavi čevlji, fino in trpežno boxcalfusnje, nove fasone.

Za otroke:

niski in visoki čevlji, črne, temnorjave barve itd., samo priznane kvalitete.

Špeciialna trgovina čevljev

Angio - Novak - Ljubljana.

Lokal

s pripadajočim mezaninom za skladišče se odda s 1. avgustom na Starem trgu šteč. 8.

Vpraša se na Sv. Jakoba nabrežju št. 13.

1109

Trgovina

se pod zelo ugodnimi pogoji proda eventuelno odda v najem, že nad 60 let obstoječa, dobro ideoča trgovina in gostilna z zalogo piva vred s krasnim posestvom in gospodarskim poslopij, v prijaznem kraju na Dolenjskem. Cenj. ponudbe na uprav. Sloven. Naroda pod. „Zlata jama 1056“.

Franc Furlan

naslednik Faschingove vdove

ključavničarstvo

in zaloga štedilnikov

se nahaja:

10

Ambrožev trg šteč. 9.

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1914:

.. K 202,841.494—.

C. kr. priv.

Stanje den. vlog na hran. knjizice 31. marca 1915:

.. K 33,553.307—.

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vagal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in reserve 65,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjizice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

15

Ustmena in pisarna pojasnila in nasveti o vseh v bančne stroke spadajočih transakcijah vseskar brezplačno.

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najmodernejši predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastni zaklepom stranke. — Opravišče c. kr. razn. loterije Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike.

Erzovjave: Prometna banka Ljubljana. — Telefon šteč. 41

Vpliv svetovne vojne na domači medicinalni trg.

Ph. Mr. Fedor Gradišnik.

Koj ob izbruhu svetovne vojne je bilo očitno, da se bodo kakor vsi gospodarski in industrijski pridelki, tako tudi marsikatera zdravila znatno podražila. Na eni strani se za časa vojne porabi mnogo več zdravil kakor v miru, na drugi strani pa postane dovajanje raznih važnih eksotičnih drog iz nam sovražnih držav popolnoma nemogoče. Razumljivo je, da posebno Francija, Anglija in Japonska skrbno čuvajo svoje meje ter tudi na medicinalnem trgu strogo izvajajo svojo izstradalno politiko napram Avstro-Ogrski in Nemčiji. Ker pada izbruh vojne baš v čas, ko žetev domačih zdravilnih zelišč še ni bila spravljena, je razumljivo, da nekaterih zelo važnih drog sploh ni moglo več dobiti. Tako smo prišli v precej neprijeten položaj in treba je misliti na to, kako se vsaj za silo izogniti popolnemu zmanjkanju onih zdravilnih zelišč, ki smo jih doslej dobivali edino iz inozemstva.

Zdaj v vojnem času prihajamo šele k prepričanju, da smo baš z ozirom na kultiviranje medicinalnih rastlin mnogo zamudili. Istotako je bila naša velika napaka, da smo se sploh vedno premalo zanimali za to, katera zdravilna zelišča rastejo pri nas, ali se ne bi dalo druga, tuja zelišča v naših krajih gojiti in kultivirati ter kakšno je razmerje učinkovitosti snovi (alkaloidov, glikosidov itd.) tujih in kultiviranih rastlin. Dočim so se razni avstrijski in nemški učenci mnogo pečali z eksotično, inozemsko floro, so našo domačo zanemarjali in tako poznamo danes boljše droge Avstralije kot pa naše domače. Koliko imamo domačih zdravilnih zelišč, ki jih znanost ne vpoštevata, ker jih ne pozna, in koliko je tujih, ki sploh nimajo nobene vrednosti, a so vendar uvrščena med razna draga zdravilna sredstva. Za časa svojih vseučiliških študij sem že opozarjal našo javnost na to dejstvo, ko je prirejal privatni docent na češki tehnik v Pragi, Ph. Mr. E. Senft, predavanja o farmakologiji, to je o nauku kultiviranja zdravilnih rastlin. Že takrat sem poudarjal, da bi bila to posebna panoga umnega izrabljanja zemlje zlasti za Slovence. Ni kmalu dežele, ki bi bila tako bogata na razne različnejše flori kot je naša Kranjska in Spodnje Štajerska, in to bogastvo bi se dalo z racionalnim kultiviranjem še za mnogo procentov zvišati. Pri nas rasejo divje Gentiano, Digitalis, Scopolia, Calamus, Arnica, Mentha itd. — vse to so rastline, ki bi pri pravilnem negovanju donosale mnogo dobička. Takrat je bil moj glas glas vpijočega v puščavi, da še celo posmehovali so se mi marsikateri, češ, kdo se bo ukvarjal s takimi zelišči... Danes bodo prišli mogoče do spoznanja, da sem imel vendarle prav: na eni strani bi imeli od takih kultur dobiček posamezniki, na drugi strani pa, posebno danes v vojnem času, država.

Koliko milijonov izdajamo za zdravilne rastline, katere kupujemo v inozemstvu vključno temu, da rasejo pri nas doma divje — in to le zato, ker premalo poznamo svojo floro. Ali ne bi bilo bolje, da bi ostal ta denar v naših rokah? Dosti je tudi inozemskih drog, ki se dajo z domačimi, v svoji zdravilni moči mnogo-krat boljimi, nadomestiti. Vse to spoznavamo polagoma, ker nas k temu silijo razmere. Omenjam le kitajsko Rabarbaro (Radix Rheichin), ki se jako mnogo rabi in za katero dajemo letno nad milijon kron inozemstvu. Enaka svojstva kakor Radix Rhei ima pri nas rastoči Radix Rhaponticoe. — Zdravilo neprecenljive vrednosti je Opium, ki je izhodišče Morphin, Codeina, Thebaina itd. Glavni trg opija je Mala Azija in Macedonija. Opium je vsušena izločina nezrelih makovih sadov. Nezrele makovice se narežejo z nožem, naka začno izločevati mlekovito tekočino, ki se nabira in suši: to je opium, ki se radi svoje vspavalne lastnosti znan vsakemu laiku. Kakor sem že zgoraj omenil, se dobivajo iz opija razni alkaloidi, izmed katerih sta najvažnejša Morphin in Codein, brez katerih bi sedaj moderna medicina težko izhajala. Ker smo navezani glede dobave opija edino na Malo Azijo in Macedonijo, odkoder zdaj v vojnem času ne moremo ničesar dobiti, je razumljivo, da je njega cena silno poskočila. Mitlacher in za njim Tunmann in Ph. Mr. E. Senft so dokazali s svojimi poskusi, da moremo iz našega domačega maka dobiti opium enake kakovosti kot je oni iz Male Azije. O. Tunmann pravi: »Die Umschau«, Frankfurt a. M., 20. März 1915. »Die wiederholt vorgenommenen Kulturen scheiterten an der Rentabilitätsfrage. Bei den ge-

genwärtigen Preisständen wird die Kultur lohnend sein (bei gleichzeitiger Samengewinnung).« Nadalje pravi, da je kultiviranje maka v svrhu dobave opija v sedanjem času živa potreba in tolike važnosti, da bi morala država dati znatne denarne podpore onim, ki bi se hoteli baviti s kultiviranjem opija.

Iz doslej navedenega razvidimo, kako važno bi bilo, ko bi se bili merodajni krogi že popreje zanimali za gojitev zdravilnih rastlin, upam, da se bo vsaj sedaj storilo nekaj v tem oziru. Današnja vojna nas je že naučila — prisilila nas bo tudi, da bomo posvečali več pozornosti kultiviranju medicinalnih drog.

Se nekaj drugega je, česar bo na medicinalnem trgu vsled vojne kmalu zmanjkalo. To so razne inozemske specialitete. Pred leti sem napisal serijo člankov pod zaglavjem: »Res pharmaceutica«, v kojih sem obrazložil svoje mnenje o farmaceutskih specialitetah, ki jih poizvajajo pod raznimi jako donečimi imeni različne tu- in inozemske tovarne ter jih pošiljajo po silno visokih cenah v svet. Dejal sem takrat, da so to večinoma preparati jako dvomljive kakovosti in da se njih cena nikakor ne krije z resnično vrednostjo sestavine. Seveda to ne velja o vseh, so tudi specialitete, ki so jako dobre in brez katerih moderna medicina skoraj ne bi mogla več izhajati. Vse te specialitete je produciralo skoraj izključno inozemstvo, zlasti Francija in Anglija, s katerima smo danes v vojnem stanju. Snovi, iz katerih so specialitete sestavljene, so znane, zato njih priprava ni nikakoli težava. V svojih tozadevnih člankih sem predlagal, naj zdravniki ordinirajo specialitete magistralita, to se pravi, naj jih pišejo kakor navaden recept. To bi imelo razne ugodnosti: pacient bi dobil sveže zdravilo, medikament bi bil cenejši, denar bi ostal doma, lekarnar bi imel večji dobiček vključno temu, da bi bilo zdravilo ceneje itd. Že leta in leta se je v krogu lekarnarjev delovalo na to, da bi vsaj omejili razpečevanje specialitet, toda inozemske židovske trdke so prihajale redno z novimi. Razpošiljali so zdravnikom in občinstvu ogromen reklamni material za svoje izdelke ter na vse mogoče načine hvalili svoja čudežna sredstva. Tako so postale specialitete skoraj usodne za lekarnarja.

Vsemu temu bo zdaj mahoma konec. Česar se toliko let ni moglo izvajati, to je prišlo zdaj samo od sebe. Ustanovil se je poseben odbor iz lekarniških krogov cele monarhije, ki se peča s tem, da bo izdal predpise za vse važnejše inozemske specialitete. Tako jih bo lahko vsak lekarnar pripravil sam. Oprema bo enotna, istotako tudi cena. Za preparate, ki jih radi kompliciranosti manjša lekarna ne morejo same izdelovati, se osnuje na Dunaju poseben kemično-farmaceutski laboratorij, kjer bo za zmerno ceno lahko vsak lekarnar dal izdelovati dotične preparate.

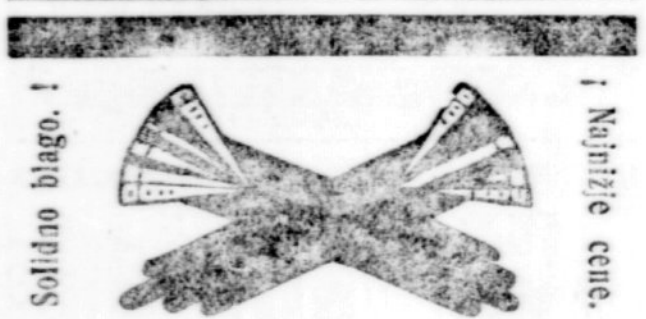
Tako nam je prinesla svetovna vojna tudi na tem polju epohalno narodnogospodarsko pridobitev. Kako velike važnosti je ta korak zlasti za male lekarne, se bo v kratkem pokazalo. Milijoni, ki so hodili leto za letom v inozemstvo ter bogatili pripadnike tujih, nam sovražnih držav, bodo ostali doma, lekarne same pa bodo sčasoma postale zopet to, kar je njih namen: ne samo prodajati, ampak tudi izdelovati zdravila bolnemu človeštvu v prid.

Službo sprejme mladenka

v kaki pivovarni ali gostilni. Znanje ima tudi v špecerijski trgovini. 1082

Cenj. ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Poštenje velja/1082«.

M. Schubert

preje Bilina & Kasch, Ljubljana, Zidovska ul. 5.

priporoča veliko zalogo tkanin in glase-rokavic, modno blago za gospode in dame, raznovrstne fine parfume, ročna dela in material, kirurške predmete. 413

Moderna predtiskarija.

Izdelovanje preoblečenih gumbov.

Proti 9
zobobolu in gnjilobi zob
izborne deluje dobro znana
antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodilom 1 krono.
Deželna lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg Franc Jožefovega jubilejnega mostu.
V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin juž. železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda.
Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag. gospod lekarnar!
Prosim vljudo, pošljite mi zopet tri steklenice Vaše izborne delujoče antiseptične melusine-ustne zobne vode, katere je neprekosljivo sredstvo zoper zobobol, utrja dlesno in odstranja neprijetno sapo iz ust. Za ohranjenje zob in osveženje ust jo bom vsakomur kar najbolje priporočal.

Spoštovanjem
Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

Zlata verižica

na obroke!

60 gramov težka K 140.—, mesečno K 4.—. Prve vrste srebrna ura s 3 srebrnimi pokrovi K 14.—. Dobavlja se na vse strani. Kdor bi rad ceno 1 kupil, naj piše takoj.
R. LECHNER, zaloga zlatnine
Bračlava (Lundenburg) 299.

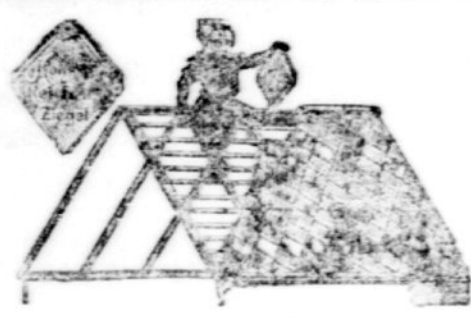

Franc Kos Ljubljana, Sodna ulica.

Podpirajte domačo industrijo! Stare nogavice se ceno podpičetujejo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, moderke, telovnike, nogavice, rokavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo.

Pletilni stroj patent »Wiedermann« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo sigurno. Ker delam brez agentov, so cene veliko nižje.

Kmetovalcem in posestnikom!

Vsled velike zaloge oddajam po znižanih cenah

cementne strešnike

brez zareze in z zarezo v podolgasti obliki, ki prekaša po svoji trpežnosti vsako drugo opeko in se zanjo prevzame vsako garancijo. 1089

Tovarna cementnin Ivan Jelačin v Ljubljani.

Ovčje volno

vsake vrste, oprane in neoprane

kupim po najvišji ceni!

Prevzamem vsako množino proti gotovini. 962

Voznino po železnici ali pošti plačam sam.

J. GROBELNIK, LJUBLJANA, Mestni trg 22.

Naznanilo.

Vse blago se prodaja po starih nizkih cenah.

Lepa birmanska darila.

Največja bogata zaloga ur, verižic, vojnih obeskov, uhanov, zapestnic, briljantov.

Priporoča in vabi za obilen obisk

F. ČUDEN v Ljubljani

delničar švicarskih tovarn Union ur. 1086

Naročite novi vojni spominski cenik s koledarjem tudi po pošti zastonj.

Naznanilo preselitve.

Dovoljujem si slav. občinstvo s tem vljudo obvestiti, da se začetkom meseca maja preselim s svojo špecerijsko trgovino na Dunajsko cesto št. 20, v isto hišo, kjer se že nahaja moja pražarna in specialna trgovina za kavo (poleg „Kmetske posojilnice“, nasproti postaji cestne železnice).

Priporočam se cenj. nadaljni naklonjenosti z odličnim spoštovanjem

Karl Planinšek.

1110

G. Flux

Gosposka ulica 4, 1093

I. nadstropje, levo.

Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služeb

Išče nužno:

2 snažni sobarici za Reko in Opatijo, nekaj deklic za vse, vrtnarja za gradščino na Gorenjskem, prav dobri pogoj, 2 gosposka kočija za grofovske hiše. Priporoča se več finejših samostojnih prav snažnih kuharic z večletnimi izpričevanji, jako simpatična deklica za vse, ki kuha, lika, šiva, s 6 letnim izpričevalom, Gorenjka, različne pomočne moči za vsako plačo, natakarrice, blagajničarke, poletni personal vsake vrste itd.

Pri vnanjih vprašanjih se prosi za odgovor znanj.

„SLAVIJA“

Vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond K 60,780,726-18. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 129,935,304-25.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalno zastopstvo v Ljubljani

čigar pisarne so v lasrni ban-čni hiši

v Gosposki ulici št. 12.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajimi se vplačili.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skode ceni takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder postuje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte.

Kava kilo K 2-60

najfinejša K 3-20, 5 kg franko, izborna zmes, izvrsten vonj. Naslov za naročila: **Haudels-Büro III. Jos. Strecker, Wollberg, Koroško.** 1106

Trgovski pomočnik

špecerijske in mešane stroke, vojaštine prost, želi službe v mestu ali na deželi. 1119

Naslov pove uprav. »Slov. Nar.«

Pozor! Pozor!

glasovir in (pianino)

v dobrem stanu po jako nizki ceni prodaja. **Radeckega cesta št. 2.**

Kupi se dobro ohranjeno

kolo

moško, žensko in za dečka. Ponudbe na upravnistvo »Slovenskega Naroda« pod »prosti tek 1113«.

Učenke za šivanje

se sprejmejo 1108
v Zatiški ulici št. 1.

Spreten

stenograf-strojepisec

vešč slovenščine in nemščine, se takoj sprejme. 1117

Ponudbe pod »Maj 1915« na upravn. »Slov. Naroda«.

Išče se

koncipijent

z nadomestovalno pravico. — Nastop takoj. — Ponudbe sprejme do 5. majnika 1915. 1111

dr. Alojzij Bratkovič,
odvetnik v Slovenjgradcu (Stajer.)

Resna ženitna ponudba.

27letni trgovsko naobrazen mladenc neomadeževane preteklosti, K 22.000 lastnega prihranka v gotovini, želi v serho ženitve resnega znanja z izobražen, zdravo, priključljivo gospodsko lastnico večjega posredstva z dobro vpeljano trgovino ali gostilno v večjem prijaznem kraju. Ponudbe s sliko in popolnim naslovom se želi pod, »Srečna bodočnost« 1918 na upravnistvo Slov. Nar. Stroga tajnost častna zadeva. 1105

Lepo pritično, solčno

stanovanje

obstoječe iz 3 sob in pritlikin, z električno razsvetljavo in uporabo vrta za zelenjad, se v vili Bergmann, Poljanska cesta 87. v Ljubljani takoj odda mitni stranki brez otrok ali z odraslimi otroki. — Vprašati je pri lastniku ravno tam. 1107

Zajamčen uspeh ali pa denar nazaj. Zdravniški izkaz o izvršnem učinku, zraven pa še na tisoče zahv. pisem na ogled.

Bužne, lepe prsi

dobite ob rabi med.

dr. A. Rixa kreme za prsi oblastveno preiskano, gar. neškodljivo za vsako starost, **zanesljiv uspeh.** Rabi se zunanje. Edina krema za prsi, ki jo vsled čudovitega učinka prodajajo lekarnarji, dvorne parfumerije itd. Poizkusna pušica K 3, velika pušica, zadostna za uspeh K 8.— Razpošiljanje strogo diskretno. 1086

Kos. dr. A. Rixa, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17 E.
Zaloge v Ljubljani: Lekarna pri »Natem jelenu«, drogeriji Kano in »Adrija«.

11-50 Velika zaloga 15-50

najfinejših, trpežnih in nogi najbolj priljubljenih

čevljev

za dame, gospode in otroke.

Viktorija Sterniša

Jurčičev trg 3.

Gg. učiteljcem, učiteljicam in drž. uradnikom 15% popusta.

Fino kolo

in dobro ohranjen 1118
fotoaparati
(žepni format 9 x 12 s pritlik.) se prodaja.
Naslov pove uprav. »Slov. Nar.«

Iščem stanovanje

2 večji ali 3 manjše sobe za takoj ali avgust. Ponudbe do dne 3. maja pod »Mirna stranka 1120« na upravnistvo »Slov. Naroda«. 1120

Tesarje, zidarje težake

sprejmeta proti dobri plači in trajnemu opravi, Hintz & Ullrich, železniška in poštna postaja Bruck a. d. Mur, Štajersko. 1092

Ženitna ponudba.

Vdovec v najboljših letih, posestnik večjih hiš v največjem industrijskem kraju na Spodnjem Štajerskem, se želi poročiti takoj z gospodsko ali vdovo, ne staro čez 35 let, ki bi imela tudi precej premoženja. Ker je pa v eni hiši trgovina, gostilna ter tobačna trafika, imajo prednost one, ki so v tem izučene.

Ponudbe je poslati, če je mogoče s sliko, na naslov A. Turjom št. 295/1123 na upravnistvo »Slov. Nar.« 1123

Spretno vojaštine prosijo reparaturne

ključavničarje

sprejmejo takoj
svinčene in srebrne fužine v Litiji.
dr. Z. O. Z. 1100

Seydlin

Najbolje za zoba

LJUBLJANSKI ZVON

Mesečnik za književnost in prosveto.
Letnik XXXV. (1915).

LJUBLJANSKI ZVON izhaja v tiskanih po enkrat na mesec ter stane na leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h. Štiri leta 2 K 30 h, za vse neavstrijske dežele po 11 K 20 h na leto.

Posamezni zvezki se dobivajo po 30 h.

»Narodna tiskarna« v Ljubljani.

A. KUNST

Ljubljana
Zidovska ulica št. 4.
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.
Vsakršna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovni vzorce poslati. 40

Največja zaloga navadnih do najfinejših otroških vozičkov in navadne do najfinejše

žimo. M. Pakič v Ljubljani. Neznanim naročnikom se pošlje s povzajem.

AVG. AGNOLA

v Ljubljani, Dunajska cesta 21.

Velika zaloga

steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip, kozarcev, vrčkov i. t. d.

Gostilniška in kavarnarska namizna posoda po najnižjih cenah.

Ustanovljeno 1845.

Parno barvarstvo
ter kemično čiščenje in snaženje oblek.
Apretura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.
Sprejemališče
Selenburgova ulica št. 3.
Postrežba točna. Solidne cene.

*** I ***

Zdrave, rdečelične otroke

hočete imeti?
Potem jim dajte uživati izboljšano, aromatično ribje olje iz lekarne pri zlatem orlu. Vsak otrok uživa z lahkoto to ribje olje iz katerega je popolnoma odstranjen zoperni duh in vonj. 1 steklenica K 1-80.

Zoper kašelj, zaslize-nost in prehlajenje

je v tem času za otroke najboljše preizkušeno in mnogostransko priporočeno **trpotčev sok.** — 1 steklenica I krona.
Zaloga vseh tu- in inozemskih specialitet ter preizkušanih domačih zdravil.

Izborna toaletna sredstva »Ada«.

Vedno sveže gumijske specialitete
Oddajajo se tudi zdravila za člane vseh bolniških blagaj. Razpošilja se 2krat na dan na vse strani.

Pharm. Mag.

Vinko Proházka
lekarna pri zlatem orlu
Ljubljana, Jurčičev trg št. 2.

Vrtnice

605

grmičaste in ovijalke, cepljene, prosto vzgojene, za vrt in rožnico (lonce) priznane najboljših vrst in kakovosti v bogati izbiri po 40 vin. razpošiljam tudi letos. Zahtevajte katalog.

Ivan Kliment, Okrischko.

Trgovski pomočnik

star 27 let, vojaštine popolnoma prost, želi svojo službo premeniti in sicer najraje kje na deželi.

Pismene ponudbe naj se pošiljajo na upravn. »Slov. Naroda«. 1087

2 lepi letni stanovanji

s tremi sobami, kuhinjo, verando, parkom, kopalnim bazenom ter vsemi drugimi ugodnostmi, se oddaja v Kamniku v vili Sess. 1078

Več še izve v trgovini A. Šinkovic n. Mestni trg.

Prodajalka

modno in manufakturne stroke, dobro izurjena, se sprejme v manufakturni in modni trgovini.

Ponudbe: »Poštni predaj 44, Celje«. 1094

Volno

ovčjo, oprano in neoprano, kupim vsako množino po najvišji ceni proti takojšnjemu plačilu ter plačam vožnjo sam. Veletrgovina B. Stermecki, Celje št. 15, Štajersko.

M. ROSNER & Co.

== v Ljubljani ==
veležganjarna sadja in tovarna likerjev
priporoča

v svoji lastni žganjarni kuhane izdelke i. s.:

slivovko
brinjevec
hruševce
tropinovec
pristnost zajamčena.

Vermut-vino
najboljše kakovosti.

Ugodne cene!
Vzorci na razpolago.

Motorno kolo

znamke Puch z 3 HP, ki brezhibno deluje, je naprodaj za 250 K.

Na ogled pri tvrdki A. Gorec, Marije Terezije cesta. 1080

Naprodaj so 2 napol krite kočije in 1 landauer

vse v dobrem stanju.
Izve se pod »3 vozovi/1088« na upravn. »Slov. Naroda«. 1088

Sprejme se takoj spretna prodajalka

špecerijske stroke, ki je zmožna obeh dež. jezikov. Ozira se le na moč z večletno prakso. — Ponudbe pod »30/1096« na upravn. »Slov. Naroda«.

Išče se

1112

opekarski akordant

z 20—25 delavci za strojno opekarnico. Opekarnica Celje.

Lepo stanovanje

s tremi sobami in drugimi pritlikinami se odda za takoj.

Več še izve na Sv. Petra nasipu št. 57. 998

Fodčastnik želi znanja z goščico v dobi do 35 let, zmožno deželni jezikov z nekoliko premoženjem. Resne ponudbe s sliko se prosijo pod »Bodočnost 1959« na upravn. »Slov. Naroda«. 959
Diskrecija častno zadržana.

Lepo moderno

stanovanje

obstoječe iz 3 sob, kuhinje, kopelji, itd. z elektr. razsvetlj. odda se za majev termin, v III. nadst. vogalne hiše Dunajska c. 22. in Sodna ul. 1. Natančneje v I. nadst. »Hotela pri Matiču« vrata št. 12. 485

Trgovec, samec,

s 3 lepimi trgovskimi podjetji bi se po tej nenavadni poti

v serho ženitve

rad seznanil z brhko, domačo vzgojeno deklico v starosti do 30 let ter iz dobro situirane rodovine. — Dopisi s sliko so se prosijo pod »Eigenes Heim 6013« na Rudolfa Mosse, Dunaj I, Seilerstätte 2. 988

Naprodaj ima za tri vagone lepega in zdravega jelskega, jelskega in hrastovega

posekanega lesa

Cene primerne. Les se lahko takoj prevzame in odpelje. Več še izve v trafiki na kolodvoru v Kamniku, Gorenjsko. 1089

Otvoritev kopališča „Kolezija“

Slavn. občinstvu se naznanja, da se kopališče »Kolezija« otvori 2. maja. Čas kopanja bo vsak dan od 8. ure zjutraj do 7. ure zvečer. — Ob delavnikih do 12. ure samo za dame. Ker je kopelj zlasti letos potrebna in zdravniško priporočena, zlasti proti nalezljivim boleznim, zato se toplo priporoča slavn. občinstvu, da pridno poseka zdravo kopelj v »Koleziji«. Na razpolago je občinstvu lep senčnat park. Najemnik kopališča bo postregel z mrzlimi jedili, ter zajamčeno pristnim »Bizeljem« iz lastnega vinograda. Dobiti bo vsak dan sveže dvojno marčno pivo.

Za obilen obisk se priporoča

Tomo Korbar
najemnik.

1109

Nad 50 let obstoječa

parna barvarija in kemično snaženje oblek

apretura sukna

Ljubljana, Anton Boc

Selenburgova ul. 6. Glince, Burska ulica 46.

se priporoča.

Postrežba vestna in točna. Najnižje cene.

Najbolj priporočljivo!

Pfaff šivalni stroji **Puch vozna kolesa**

najnovejša konstrukcija, za vsako obit najbolj pripravni. 10 letna garancija. Pouk v vezenju brezplačen!

lahka in trpežna, priznana najboljša v monarhiji.

2 letno jamstvo!

Zaloga vseh zraven spadajočih delov. Popravila točno in po cen.

Ugodne cene event. nizki mesečni obroki.

IGN. VOK, specialna trgovina šival. strojev in koles

Ljubljana, Sodna ulica 7, zraven sodišča.

Zahtevajte cenik. Zastopniki se sprejemajo.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Kongresni trg št. 12.

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, zimni modroci, otroški vozički itd.

Naznanilo.

P. n.

Dne 12. marca 1915 je umrl moj dolgoletni družabnik v firmi Michael Kastner v Ljubljani, gospod Gustav Kastner.

Ze 20 let skupno z gospodom Gustavom Kastnerjem pod firmo Michael Kastner izvrševano trgovino nameravam voditi naprej pod lastnim imenom

Julius Elbert.

O tem se Vas usojam obvestiti s prošnjo, da odslej dopisov, namenjenih za pod firmo Michael Kastner izvrševano trgovino s specerijskim, kolonijalnim, materialnim blagom, s deželnimi pridelki ter glavno zalogo prirodnih rudninskih vod in zalogo soli in petroleja, ne odposiljate več pod naslovom Michael Kastner, nego pod mojim imenom Julius Elbert.

Ker bom firmo Michael Kastner trgovskosodno dal izbrisati, prosim v izogib vračanja pisem, da prav natančno vpoštevate novi naslov.

Z velespoštovanjem

1043

Julius Elbert,

sedaj edini javni družabnik firme Michael Kastner.

Priporočamo specialno

damsko in otroško konfekcijo

zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg št. 9. — Lastna hiša.

Najnovejša **KOSTUME** Najnovejša

BLUZE i Plašče, jope i **KRILA**

Zalne — domače obleke

Perle, čepice, modroci in modne predmete.

Otroške oblekice in obleke za mladenke.

Higienično perilo in druge potrebščine za neveste.

Pošilja na izbiro tudi na deželo.

Stampilije

vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.

Anton Černe,

graver in izdelovatelj kavčkovih stampilij

Ljubljana, Selenburgova ulica 1.

Ceniki franko. Ceniki franko.

: TONI : JAGER

Ljubljana,

Zidovska ulica št. 5.

Predtiskarija

najnovejših vzorcev

za vezene obleke

in bluže.

Pekarija,

slačičarna

in kavarna

Jak. Zalaznik

Stari trg št. 21.

Filiale:

Glavni trg št. 6,

Kolodvorska ulica št. 6.

Jos. Rojina

modni atelije

: za gospode :

Ljubljana,

Franca Jožefa cesta 3.

Vojaške in

uradniške

uniforme:

po meri

v najkrajšem času.

L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo veliko izber

dežnikov in solnčnikov.

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Lepe prsi dobe deklice in žene vsake starosti, ako rabiyo svoje najnovejše **mašilo** za prsi, rabi se samo na zunaj, edino resnično učinkujoče sredstvo, zjamčeno neškodljivo. Cena K 3, 5 in 8. Zraven spadajoče milo 63 vin.

Suhi dobe lepe, polne telesne oblike z mojo redilno moko »Käthe«, zjamčeno neškodljivo, mnogo zahvalnih pisem. Cena kartonu K 2-20 po povzetju. Od 4 kartonov naprej post. prosto. — Pošiljate poste restanté samo če se pošlje denar naprej. — Razpošilja ga Käthe Menzel, Dunaj VI., Stumpfergasse 49 K. 2. Stock.

KROMPIR!

Krompirja, jedilnega ter za semensko uporabo izvrstnega, veleprima kakovosti, zdravega, brezhibnega, izbranega ter trpežnega, ima še veliko zalogo tvrdka

lv. A. Hartmann nasl. Avg. Tomazič v Ljubljani

in ga razpošilja v vsaki povoljni množini cele vagone, pa tudi manj po solidni, nizki dnevni ceni, dokler traja zaloga.

Cena za cele vagone po dogovoru, ter se pri celih vagonih odpošilja le prosto nasut brez vreč, pri manjših naročilih se pa morajo vreče za napolnitev doposlati, prosto vožnine ter stane napolnjevanje vreč in delo primeroma malenkost več.

1041

Posebno letos je veliko ležeče na dobrem poljedelskem orodju, da se delo z lahkoto ter hitro opravi, vsled tega naj vsak

KOSE

narodi se pri

F. P. SKRABAR v Višnji gori

kateri že več let razpošilja priznano najboljšo, garantirano dobre turske kose v dolgosti 56 61 67, 72 78 in 84 cm

926

po K 190 K 230

Pri naročitvi 10 komadov skupaj, poštnine prosto vsako postajo. Prepovedalci dobe prim. popust.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

Telefon
Številka
154.

BRATA EBERL

črtošlikarja, lakirarja, stavbna

in pohištvena pleskarja

Prodajalnica:

Miklošičeva ulica št. 6.

nasproti hotela „Union“.

Ljubljana

Delavnica:

Igriška ulica št. 6.

Električna sila.

F. L. Popper čevlji

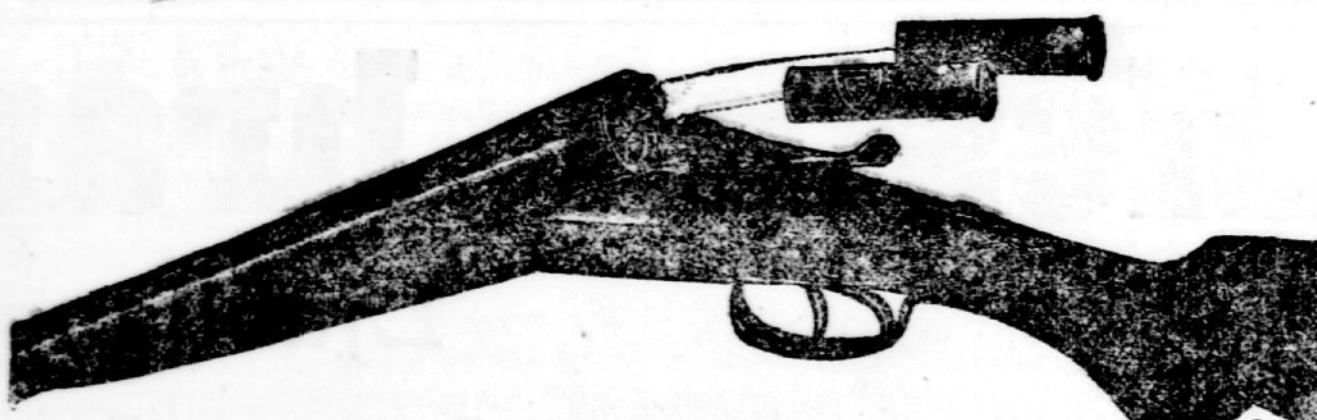
za gospode in gospe so nogam najbolj prilježni, lični in najboljše kakovosti. Naprodaj samo pri

JULIJ STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

K 12-50—16-50.

Ljubljana

Fr. Ševčik

Zidovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

280

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, salskih in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke trocevke in puške Bock s Kruppovimi cevmi za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in naročbe se izvršujejo točno in zanesljivo. Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštnine prosto.

Trgovski pomočnik

(šolski inšpektor)

vojaščine prost, dobro izurjen v tej stroki, se sprejme na prvo mesto.

Ponudbe na upravn. »Slov. Naroda« pod šifro „zanesljivost/1035“.

1035

Lasne kite

najfinije kakovosti po 5, 7, 9 in 12 kron — vse vrste lasne podlage in mrežice — barva za laso in brado „Neril“ po 2 in 4 K — toaletne potrebitine — lasulje, brado in druge potrebitine za maskiranje, vse po zelo zmernih cenah priporoča

Štefan Strmoli

brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Trančo št. 1,

(vokal Mestnega in Staroga trga).

Postrežba točna in vestna. ::

B. GÖTZL

LJUBLJANA, Mestni trg 19

priporoča

krasne novosti spomladnih in letnih oblek in površnikov domačega izdelka

po izredno nizkih cenah.

Brez konkurence!

Solidna postrežba!

Najnižje cene!

Modni salon A. Mildner nasl.

P. Barborič, Ljubljana, Mestni trg 7

priporoča svojo veliko zalogo okičenih

slamnikov, praznih oblik, cvetlic i. t. d.

Vedno velika izbira žalnih klobukov.

Popravila točno in ceno.

Popravila točno in ceno.

Najnižje cene!

Dobro blago!

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Dolžniška glavnica 8.000.000 kron.

2530

Stritarjeva ulica šteč. 2.

Rezervni fond okroglo 1.000.000 kron.

Poslovalnica I. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun, ki niso podvržene moratoriju ter jih obrest. od dne vloge po čistih Vloge proti dvomesečni odpovedi se obrestujejo po 5%.

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke, valute in vrednosne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu. ::

Krapinske toplice

(Hrvaško.) Zdravijo protin, reumatizem, ischias.

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga. Mizarstvo.

Popolna spalna oprava: 2 postelji, 2 omari, 2 nočni omarici in 1 umivalnik s marm. ploščo in ogledalom K 350.—

Jamci se za solidno delo. Cene konkurenčne. Zahtevajte najnovejši katalog, kateri obsega nad 300 modernih slik.

Otroški vozički.

J. Pogačnik, Ljubljana,
Marije Terezije cesta št. 13—18.

Lepo stanovanje

obstoječe iz 2 sob, predsobe, kuhinje, jedilne shrambe in pritlikin, se takoj odda.

1029

Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«.

Popravila in predelke
točno in ceno.

Najcenejše

dežnike in solnčnike

domačega izdelka priporoča

tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar
Ljubljana

Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir

362

M. GELEHAUS, oblastveno avtor. in zapriženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

ALFONZ BREZNIK

učitelj Glas. Matice in edini zapriženi strokovnjak c. kr. dež. sodišča.

Ljubljana, Kongresni trg 15.

(Nasproti nunske cerkve.)

Največja in najposobnejša tvrdka in izposojevalnica

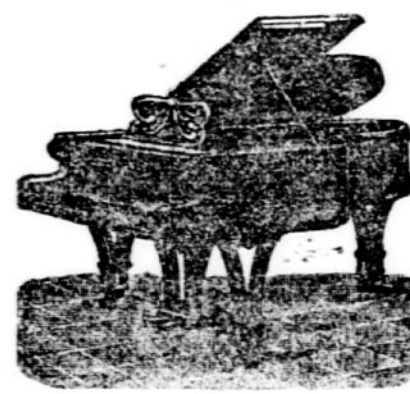
klavirjev in harmonijev

na jugu Avstrije. — Velikanska zaloga vsega glasbenega orodja, strun in muzikalij.

Edini založnik dvornih in komornih tvornic: Bösendorfer, Hözl & Heitzmann, Förster, Ehrbar, Gebrüder Stingl, Rud. Stelzhammer, Czapka, Laubberger & Gloss.

Hofmann in Hofberg (amerikanski harmoniji).

Obroki od K 15.— naprej. Najbogatejša izbira v vseh modernih slogih in lesnih barvah. Oglejte si klavirje z angleško ponavljajočo mehaniko. 10 letna postavno obvezna garancija. Najtemnina najnižja. Zamena najugodnejša. Uglaševanje ter popravila strokovno in ceno. Ker imam zgoraj navedene prve fabrikate izključno le jaz za Kranjsko v zalogi, svarim pred nakupom falsifikatov in navideznega „nofelna“ pri kričati, ki se drzno govoriti o „dobrem blagu“, da si nimajo ni jednega pomembnega fabrikata v zalogi.

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa koncem leta 1914 K 740.000.000.—

Vlog „ 44.500.000.—

Rezervnega zaklada „ 1.330.000.—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka. Hranilnica je pupillarno varna in

stoji pod kotrolo c. kr. deželne vlade.

Hranilnica posoja na zemljišča in poslopa proti 5 1/4% obrestim in najmanj 3/4% amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.